

RANUAN KUNTA

KUNNAN TALOUSARVIO 2022 JA TALOUSSUUNNITELMA 2023-2024

Valtuusto 20.12.2021 § 70

Kunnanhallitus

22.11.2021 §272

13.12.2021 §288

2022

SISÄLLYSLUETTELO

I RANUAN KUNNAN VUODEN 2022 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2023-2024 TALOUSSUUNNITELMA

1	YLEISPERUSTELUT	3
1.1	Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta	3
1.2	Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät	3
1.3	Väestö ja työpaikat	7
1.4	Talousarvion rakenne ja talousarvion sitovuus	9
1.5	Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain	10
2	KÄYTTÖTALOUSOSA	13
3	TULOSLASKELMAOSA	63
4	INVESTOINTIOSA	66
5	RAHOITUSOSA	67
6	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	68
7	OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET	70
8	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET	73

I RANUAN KUNNAN VUODEN 2022 TALOUSARVIO SEKÄ VUOSIEN 2023-2024 TALOUSSUUNNITELMA

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.2 Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät

Valtuuston 16.11.2020 vahvistamassa vuoden 2021 talousarviossa ennakoitiin, että vuosikatetta kertyisi 812.845 euroa ja tilikauden ylijäämä olisi 5.457 euroa.

Vuonna 2021 kunnan kokonaistalous on toteutunut pääosin vahvistettujen suunnitelmien mukaan. Myös valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet tultaneen saavuttamaan. Tilinpäätösennuste vuodelle 2021 näyttää n. 500.000 euron ylijäämää.

Keväällä 2020 alkanut koronapandemia vaikutti kuntien tulo- ja menopohjaan monin tavoin. Pandemian myötä kuntien maksutulojen kehitys heikkeni, minkä lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon menot lisääntyivät. Kriisi vaikutti kuntien verotuloihin heikentävästi. Siitä huolimatta verotulot kehittyivät vuonna 2020 myönteisesti kaikissa kuntakokoryhmissä, mikä johtui osittain kuntien yhteisöveron jako-osuuden korotuksesta.

Pandemia aiheutti kuntatalouteen myös säästöjä joissakin toiminnoissa. Kaiken kaikkiaan koronakriisin vaikutukset kansantalouteen ja siten myös kuntatalouteen ovat jääneet pienemmiksi kuin keväällä 2020 pandemian alkaessa pelättiin.

Valtio otti kriisin vaikutuksia kannettavakseen ja osoitti kuntatalouteen mittavasti tukea peruspalvelujen saatavuuden turvaamiseksi ja kuntien taloudellisen toimeliaisuuden tukemiseksi. Yhteensä valtionosuuksien ja -avustusten lisäys sekä yhteisöveron jako-osuuksien korotus olivat vuonna 2020 noin 3 mrd. euroa. Noin puolet tuesta kohdennettiin kuntatalouteen valtionosuuksien lisäyksiä.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate vahvistui tilinpäätösarvioiden mukaan peräti 2,4 mrd. euroa vuodesta 2019 ja oli noin 4,6 mrd. euroa vuonna 2020. Syksyn 2020 kuntatalousohjelman ennusteeseen verrattuna vuosikate oli noin 500 miljoonaa euroa arvioitua parempi. Tätä selittävät pitkälti valtion syksyn lisätalousarviossa kunnille myöntämät koronatuuet, verotulojen ennakoitua parempi kehitys sekä toimintamenojen maltillinen kasvu. Koko kuntatalouden tilikauden tulos oli vuonna 2020 noin 1,7 mrd. euroa.

Kuntatalouden nettoinvestoinnit kasvoivat vuoden 2020 aikana vuoteen 2019 verrattuna 0,7 mrd. eurolla noin 4,7 mrd. euroon. Kehityksen taustalla oli kuntien investointien kasvu sekä investointihyödykkeiden luovutustulojen aleneminen vuoden 2019 poikkeuksellisen korkealta tasolta. Kuntatalouden lainakanta kasvoi vuoteen 2019 verrattuna noin 1,6 mrd. eurolla yhteensä noin 23,5 mrd. euroon.

Vuosikate parani kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta erityisesti se parani asukasluvultaan pienemmissä kunnissa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli vuonna 2020 vain kaksi, kun edellisvuonna määrä oli 65. Tilikauden tulos oli negatiivinen vain 27 kunnassa, kun vuonna 2019 negatiivisen tuloksen teki 230 kuntaa. Tilinpäätösarvioiden perusteella erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointinettelyyn voisi olla tulossa 4-6 uutta kuntaa syksyllä 2021.

Vuonna 2022 kuntien valtionavut ovat noin 13,1 mrd. euroa, josta peruspalvelujen valtionosuus on 7,9 mrd. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat noin 1,1 mrd. euroa koko kehyskauden ajan. Vuonna 2022 valtionosuuksiin tehdään 2,2 prosentin indeksikorotus.

Sote-uudistuksen jälkeen vuonna 2025 valtionavut ovat kiintein hinnoin (vuoden 2022 tasossa) yhteensä noin 4,7 mrd. euroa, josta peruspalvelujen valtionosuus on noin 2,3 mrd. euroa.

Vuoden 2022 talousarvion yhteydessä vuoden 2019 toteutuneiden kustannusten ja valtionosuuden perustana olevien laskennallisten kustannusten erotuksen perusteella tehtävä valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus on 562 milj. euroa, josta osa johtuu tarkistuksessa käytettävän laskentatavan muutoksista. Johtuen siitä, että kuntataloutta on tuettu erittäin voimakkaasti vuonna 2020 ja koronasta aiheutuvat välittömät kustannukset kompensoidaan myös 2021, vuoden 2022 kustannustenjaon tarkistuksen valtionosuusvaikutusta ei huomioida. Sen sijaan valtionosuuden tasoa nostetaan noin 246 milj. eurolla vuonna 2022. Vuoden 2023 tasolla lisäys on noin 50 milj. euroa. Tässä on huomioitu myös vuodesta 2023 alkava pysyvä 24 milj. euron sopeutus, joka on osa hallituksen kaikkiaan 370 milj. euron uudelleenkohdennuksia. Vuonna 2022 kustannustenjaon tarkistus lisää opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia 16,9 milj. eurolla, josta kuntien arvioitu osuus on 12,1 milj. euroa.

Vuonna 2022 jatketaan hallitusohjelman mukaisia uudistuksia. Uusina toimenpiteinä valtionosuutta kohdennetaan seulontaohjelman laajennukseen 10 milj. euroa ja lastensuojeluun 4,8 milj. euroa. Lisäksi varhaiskasvatukseen uuteen tukeen osoitetaan peruspalvelujen valtionosuuden lisäystä 6,25 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön kautta 8,8 milj. euroa vuonna 2022. Vanhuspalvelulain mukaiseen hoitohenkilöstön mitoittamiseen osoitetaan 43,7 milj. euroa lisäystä peruspalvelujen valtionosuuksiin vuonna 2022. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistamiseen osoitetaan 132,9 milj. euroa vuonna 2022. Määrärahoista valtaosa kohdentuu tulevaisuuden sote-keskuksen, vanhuspalveluiden kehittämisen, kansallisen mielenterveysstrategian, kuntoutuksen kehittämisen ja peruspalveluiden saatavuuden parantamisen kokonaisuuksien kehittämiseen ennen niiden siirtymistä pysyviksi tulevien hyvinvointialueiden menoiksi.

Oppilas- ja opiskeluhuollon palvelujen vahvistamiseen perusopetuksessa ja toisella asteella kohdennetaan 20 milj. euroa vuonna 2022 ja 29 milj. euroa vuonna 2023. Perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan kohdennetaan 60 milj. euroa ja varhaiskasvatukseen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan 50 milj. euroa vuonna 2022.

Vuonna 2021 käynnistetyn lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman toimeenpanoa jatketaan, ja siihen kohdennetaan 10 milj. euroa vuonna 2022, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 9 milj. euroa.

Hallitus päätti puoliväliriihessä jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Hallituksen esitys on tarkoitus valmistella siten, että tehtävät siirtyvät vuoden 2024 aikana.

Kiinteistöveron kehittämishanke on edelleen käynnissä ja etenee siten, että arvostusmenetelmät uudistetaan sekä maapohjien että rakennusten osalta. Tavoitteena on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Uudistusta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2021 ja uudet verotusarvot tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2023 kiinteistöverotuksessa.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta on korotettu koronavirustilanteeseen liittyvänä määräaikaisena tukitoimena 10 prosenttiyksikköä verovuosina 2020 ja 2021, jonka jälkeen korotus poistuu.

Kuntatalouden näkymät ovat jonkin verran kohentuneet syksyn 2020 kuntatalousohjelmassa esitettyyn arvioon verrattuna johtuen muun muassa viime vuoden ennakoitua paremmasta kehityksestä. Koronapandemia peitti hetkeksi alleen kuntatalouden rakenteelliset ongelmat, mutta koronakriisin väistyttyä kuntatalouden kestävyden turvaamiseksi pitkällä aikavälillä nousee entistä tärkeämmäksi. Toisaalta koronatilanteen takia myös kuntatalouden kehitysarvioon liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

Koronapandemian pitkittyminen vaikuttaa vuonna 2021 niin kuntatalouden menoihin ja tuloihin. Hybridistrategian edellyttämä testaus ja suojautuminen lisäävät kuntatalouden menoja, mutta hallitus on sitoutunut kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille täysimääräisesti.

Kuntatalouden toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan vuonna 2022, kun koronapandemian hoitoon vaadittavat lisäpanostukset poistuvat suurimmaksi osaksi. On kuitenkin todennäköistä, että kuluvalta vuodelta siirtyy ensi vuodelle hoito- ja palvelu-

velkaa, jonka mittaluokkaa on vaikea arvioida. Kehitysarvioon on sisällytetty EU:n elpymisvälineen rahoituksesta hoitovelan purkamiseen kohdennettu rahoitus ja sitä vastaavat kustannukset.

Kuntatalouden toimintatulojen arvioidaan laskevan huomattavasti vuonna 2022, mikä aiheutuu muun muassa testaukseen budjetoidun rahoituksen ja korona-avustusten päättymisestä. Toisaalta maksu- ja myyntitulojen ennakoitaan palaavan koronavaikeuksista väistymisen myötä normaalitasolleen. Toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 6 prosenttia.

Vuonna 2022 kuntien verotulojen kasvu hidastuu runsaaseen prosenttiin, kun yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen korotus päättyy. Valtionosuudet kasvavat hieman yli 5 prosenttia muun muassa hallitusohjelman mukaisten tehtävälajennusten, valtionosuuden tason korotuksen ja indeksikorotuksen vuoksi. Edellä kuvatuilla oletuksilla kuntatalouden tulos muodostuu lievästi positiiviseksi. Investoinnit pysyvät viime vuosien mukaisella korkealla tasolla, ja toiminnan ja investointien rahavirta on painelaskelman mukaan noin 1,9 mrd. euroa negatiivinen.

Vuonna 2023 sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy noin puolet hyvinvointialueille. Kuntien valtionosuuksia, veromenetysten korvauksia ja verotuloja vähennetään koko maan tasolla siirtyviä kustannuksia vastaavasti. Sote-uudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä korkeamman veroprosentin ja jako-osuuden kunnallis- ja yhteisöverotuloja aiemmilta verovuosilta.

Vuodesta 2023 lähtien kuntien kustannuksista suurin osa syntyy varhaiskasvatuksen sekä koulutuksen järjestämisestä. Syntyvyyden lasku 2010-luvulla on kääntänyt varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelutarpeen laskuun. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on kuitenkin hieman pehmennetty, sillä laskennallista säästöpotentiaalia ei ole mahdollista hyödyntää kaikissa kunnissa ainakaan kovin nopeasti.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan edellä kuvatuilla oletuksilla pysyvän negatiivisena koko kehyskauden. Vuosina 2024-2025 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on noin miljardin negatiivinen. Kuntatalouden lainoista siirtyy arviolta 4,6 mrd. euroa pois sote-uudistuksen myötä. Tämän jälkeen kuntatalouden lainakannan kasvuvauhti hidastuu selkeästi viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna.

Sote-uudistus siirtää nopeimmin kasvavat väestön ikääntymiseen liittyvät menot pois kuntataloudesta, mikä helpottaa kuntien menopaineita ja samalla veroprosenttien korotuspainetta. Kuntien tulojen ja menojen välinen epäsuhta ei kuitenkaan poistu, joten kuntataloudessa on edelleen tarve tuottavuutta ja tehokkuutta lisääville rakenteellisille uudistuksille.

Ranuan kunta odottaa sote-uudistuksen toteutumista, jotta jatkuvasti kasvaviin, vaikeasti ennustettaviin ja vuosittain vaihteleviin sote-kustannusten rahoittamiseen saadaan leveämmät hartiat. Tällöin kunnan palveluissa ja toiminnoissa painopiste voidaan siirtää elinvoiman kasvattamiseen. Pitemmällä aikavälillä kunnan ja kunnassa toimivien yritysten palveluissa keskitytään alueen omien kilpailukykytekijöiden hyödyntämiseen sekä digitaalisen myynnin ja markkinoinnin vahvistamiseen.

Kunnan tuloveroprosentti säilytetään entisellään 19,75 %:ssa. Kiinteistöveroprosentit säilytetään myös ennallaan seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistöveroprosentti 0,50 %, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15 %.

Talousarviovuonna 2022 verotuloja odotetaan kertyvän yhteensä 10.570.000 euroa ja valtionosuuksia 21.432.000 euroa, mikä on 248.000 euroa suurempi kuin vuodelle 2021 budjetoitu kertymä.

1.3 Väestö ja työpaikat

Ranuan väkiluku on muuttunut vuodesta 1970 lukien alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukossa on esitetty myös Tilastokeskuksen uusin (2019) väestöennuste vuosille 2030 ja 2040.

Vuosi	Väkiluku	Muutos-%
<i>Kehitys:</i>		
1970	6278	
1980	5603	-10,7
1990	5655	+ 0,9
2000	5052	-10,7
2010	4337	-14,1
2018	3895	-10,2
2019	3783	-12,8
2020	3712	-1,9
<i>Tilastokeskuksen ennuste:</i>		
2030	3135	- 15,5
2040	2812	- 10,3

Vuoden 2021 kesäkuun lopussa kunnan väkiluku oli 3 698 asukasta. Vuodenvaihteen tilanteeseen verrattuna väestö on vähentynyt 14 asukkaalla ts. -0,4 prosentilla, kun vastaava vähennys vuonna 2020 oli 71 asukasta ts. -1,9 %. Kunnan tavoitteena oleva asukasluvun vakiinnuttaminen 3 700 asukkaaseen edellyttää merkittävää muuttovoittoa paikkakunnalle, koska kunnan kuolleisuus on selkeästi syntyvyyttä suurempaa. Suhangon kaivoshankkeen käynnistymisellä olisi merkittävä vaikutus väkiluku- ja työllisyystilanteeseen. Kaivoksen investointipäätös tehdään mahdollisesti suunnitelma-kaudella. Talousarviovuonna panostetaan erityisesti elinkeinojen kehittämiseen.

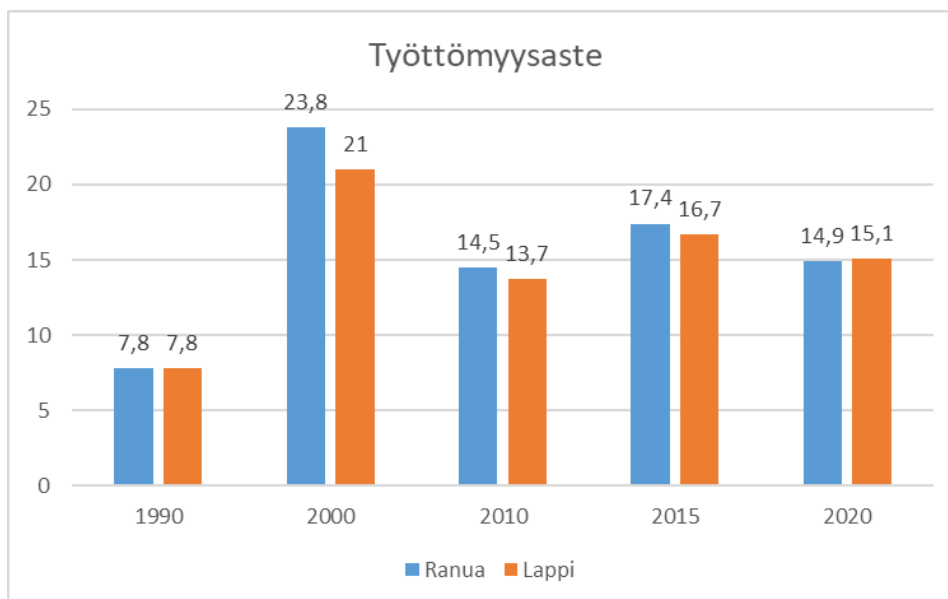
Ranuan kunnan väestön ikä- ja sukupuolirakenne 31.12.2020 oli alla olevan taulukon mukainen (suluissa 10 vuotta aiemmin ollut tilanne/31.12.2010). Taulukossa on vertailu myös Lapin kuntiin.

	Ranua	Lappi
<i>Asukasluku, joista</i>	3 712 (4 337)	176 665 (183 488)
0-14 v.	17,5 % (20,3)	14,8 % (15,5)
15-64 v.	52,8 % (60,1)	59,2 % (65,6)
yli 65 v.	29,7 % (19,6)	26,0 % (18,9)
<i>Naisia</i>	48,2 % (47,0)	50,0 % (49,9)

Viimeisimmän vuodelta 2019 saatavissa olevan tilaston mukaan Ranualla oli työvoimaa 1451, joista työllisiä 1253 ja työttömiä 198. Työvoiman ulkopuolella oli 2332, joista alle 14-vuotiaita 669, opiskelijoita 233, eläkeläisiä 1336, varus-/siviilipalvelumiehiä 2 ja muita 92.

Vuonna 2020 Ranualla oli 1662 asutokuntaa. Rivi- ja pientaloissa asuvien asutokuntien osuus oli 94,8 %. Vuokra-asunnoissa asuvien asutokuntien osuus oli 24,2 %.

Alla olevassa taulukossa on esitetty työttömyysasteet (keskimäärin kuukaudessa) vuosina 1990, 2000, 2010, 2015 ja 2020. Vertailu on myös Lapin kuntiin yhteensä.

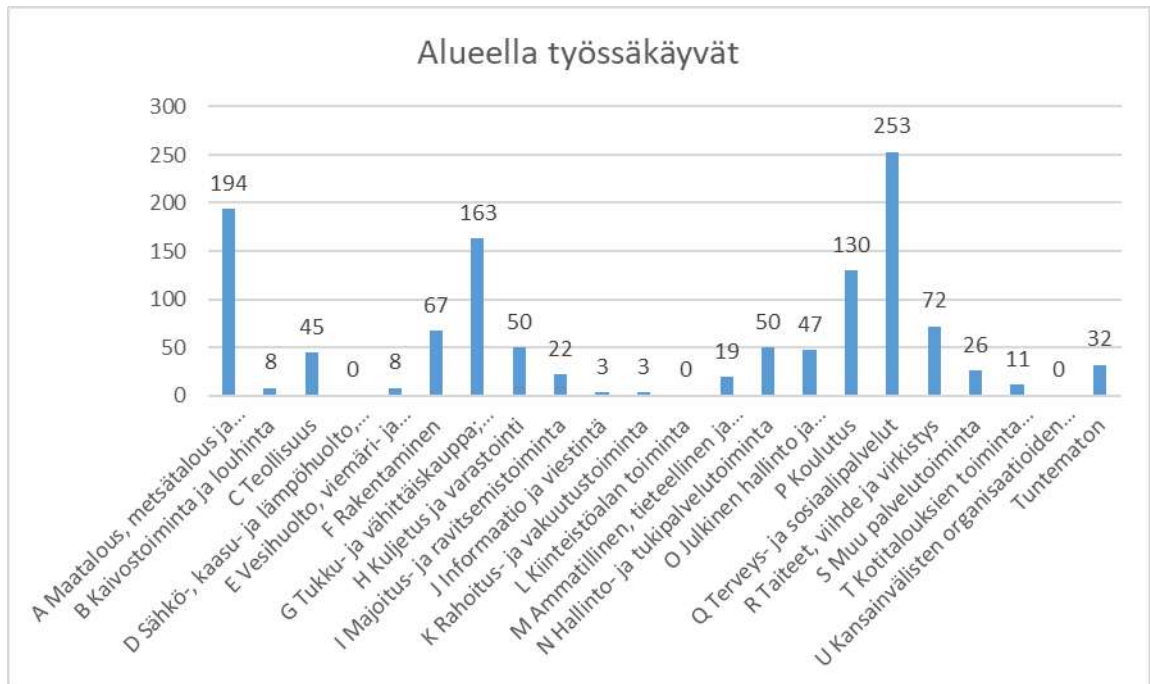
Vuoden 2021 syyskuun tiedon mukaan Ranualla oli työttömiä työnhakijoita 156 (edellisen vuoden vastaava luku 177) ja työttömyysaste oli 10,8 (12,1 %). Lapissa vastaavat luvut olivat 8820 (10 541) ja 10,9 (13,0 %).

Alla olevassa taulukossa on esitetty työpaikat työnantajasektorin mukaan Ranualla 31.12.2019. Vertailussa myös Lappi.

	Ranua	%	Lappi	%
<i>Työlliset</i>	1 203	100,0	71 925	100,0
<i>Palkansaajat</i>	939	78,1	64 327	89,4
<i>Valtio</i>	9	0,7	4 859	6,8
<i>Kunta</i>	445	37,0	18 124	25,2
<i>Valtioenemm.Oy</i>	9	0,7	1 945	2,7
<i>Yksityissektori</i>	469	39,0	37 852	54,0
<i>Tuntematon</i>	7	0,6	547	0,8
<i>Yrittäjät</i>	264	21,9	7 598	10,6

Alla olevassa kuviossa on esitettyä työpaikat toimialan mukaan Ranualla 31.12.2019.

1.4 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Valtuusto hyväksyy tässä talousarviossa toimintamenot, toimintatulot ja toimintakateen kunnanhallitusta ja hallintokuntia sitoviksi tulos/vastuualueetasolla.

Kunnanhallitus ja lautakunnat vahvistavat sitovat käyttösuunnitelmat tulosityksikkö I-tasolla. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaansa edelleen alaisilleen viranhaltijoille ja määritellä samassa yhteydessä käyttösuunnitelman sitovuustason.

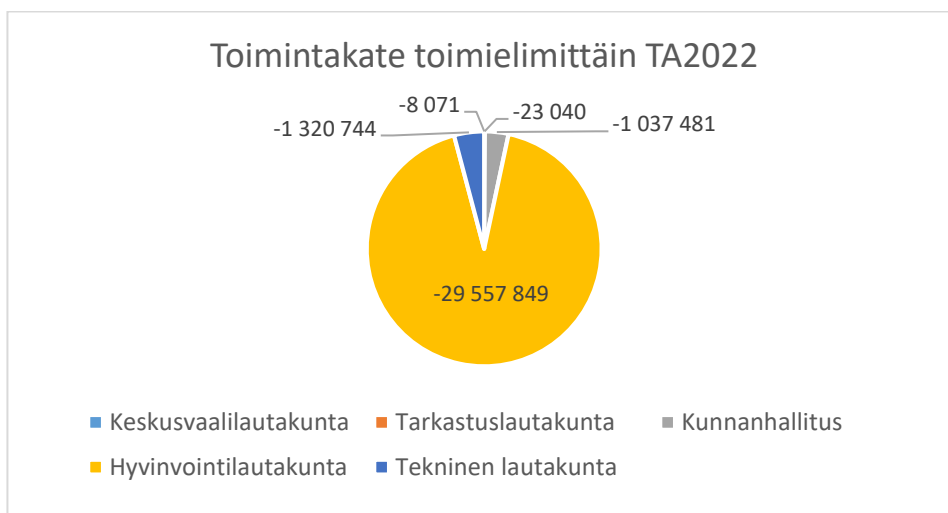
Investointiosassa määrärahat ja tuloarviot ovat valtuustoon nähden sitovia taseryhmittäin (pitkävaikutteiset menot, maa- ja vesialueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet, koneet ja kalusto sekä käyttöomaisuusarvopaperit). Kunnanhallitus ja tekninen lautakunta hyväksyvät investointiosan yksityiskohtaisemmat hankekohtaiset käyttösuunnitelmat.

Tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät ovat sitovia valtuuston nähden. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

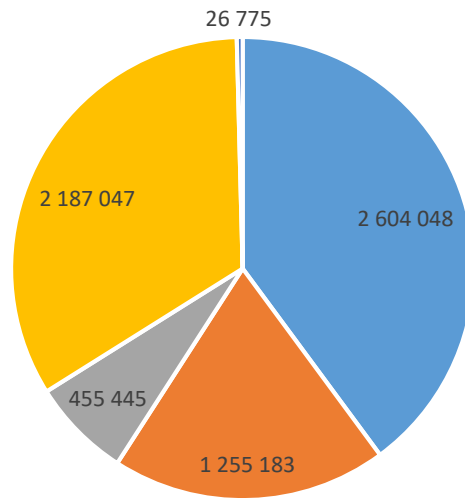
1.5 Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain

HALLINTOKUNTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ		-20 760	-8 071	-61,1	-11 466	-16 047
TOIMINTAKATE		-20 760	-8 071	-61,1	-11 466	-16 047
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 188	-30 000	-23 040	-23,2	-23 040	-23 040
TOIMINTAKATE	-33 188	-30 000	-23 040	-23,2	-23 040	-23 040
KUNNANHALLITUS						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	877 853	744 542	784 477	5,4	641 435	626 471
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 682 082	-1 762 043	-1 821 958	3,4	-1 699 029	-1 702 366
TOIMINTAKATE	-804 229	-1 017 501	-1 037 481	2,0	-1 054 594	-1 075 895
HYVINVOINTILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 915 778	3 616 439	3 702 937	2,4	1 538 661	1 538 661
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-31 851 858	-31 985 530	-33 260 786	4,0	-11 705 206	-11 653 192
TOIMINTAKATE	-27 936 080	-28 369 091	-29 557 849	4,3	-10 166 545	-10 114 531
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 796 991	1 857 560	2 041 084	9,9	1 717 253	1 657 020
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 283 520	-2 701 363	-3 361 828	24,5	-2 836 901	-2 904 579
TOIMINTAKATE	-1 486 529	-843 303	-1 320 744	56,5	-1 119 648	-1 247 559
KOKO KUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 590 622	6 218 541	6 528 498	5,0	3 897 349	3 822 152
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 850 648	-36 499 696	-38 475 683	5,4	-16 272 642	-16 299 224
TOIMINTAKATE	-30 260 026	-30 281 155	-31 947 185	5,5	-12 375 293	-12 477 072

Alla olevassa kuviossa on esitetty toimintakate toimielimittäin talousarviovuonna 2022. Seuraavalla sivulla on esitetty kokonaistulojen ja menojen jakauma.

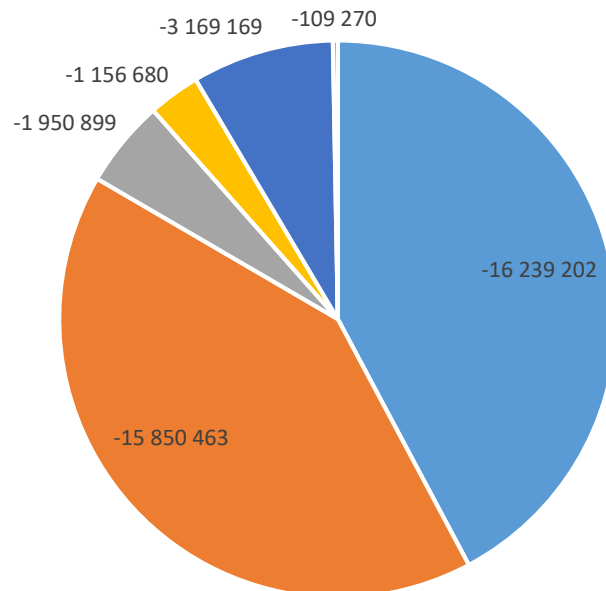

TULOT 2022

■ Myyntituotot ■ Maksutuotot ■ Tuet ja avustukset ■ Vuokratuotot ■ Muut toimintatuotot

MENOT 2022

■ Henkilöstökulut ■ Palvelujen ostot ■ Aineet, tarvikkeet ja tavarat
■ Avustukset ■ Vuokrat ■ Muut toimintakulut

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 590 622	6 218 541	6 528 498	3 897 349	3 822 152
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 850 648	-36 499 696	-38 475 683	-16 272 642	-16 299 224
TOIMINTAKATE	-30 260 026	-30 281 155	-31 947 185	-12 375 293	-12 477 072
Verotulot	10 232 115	9 800 000	10 570 000	5 247 000	5 277 000
Valtionosuudet	22 065 347	21 184 000	21 432 000	7 192 000	7 192 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	44 937	50 000	55 000	55 000	55 000
Muut rahoitustuotot	114 395	260 000	225 000	225 000	225 000
Korkokulut	-51 419	-100 000	-60 000	-60 000	-60 000
Muut rahoituskulut	-41 490	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000
VUOSIKATE	2 103 859	812 845	224 815	233 707	161 928
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-756 943	-807 388	-796 269	-772 445	-684 822
Arvonalentumiset	-353 232				
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	993 684	5 457	-571 454	-538 738	-522 894
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	123 308				
Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 116 992	5 457	-571 454	-538 738	-522 894

RAHOITUSOSA		TP 2020	TA2021	TA2022	TS 2023	TS 2024
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	2 103 869	812 845	224 815	233 707	161 928
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-4 235				
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 148 129	-1 795 000	-4 370 000	-1 470 000	-560 000
Rahoitusosuudet investointi-						
menoihin	+					
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+	5 853				
Toiminnan rahavirta	+/-	957 358	-982 155	-4 145 185	-1 236 293	-398 072
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-	-403 313				
Antolainasaamisten vähennykset	+	5 045	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+			3 500 000	400 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-344 824	-330 000	-330 000	-525 000	-525 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		214 266	-1 287 155	-950 185	-1 336 293	-898 072
Lainakanta 31.12.		3 034 502	2 417 000	5 917 000	5 792 000	5 267 000
Investointien tulorahoitus, %		183,2 %	45,3 %	5,1 %	15,9 %	28,9 %
Kassavarat 31.12.		6 210 441	4 189 135	4 138 950	2 802 657	1 904 585

*kassavarat korjattu manuaalisesti 2022 alkaen

2

KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuusto asettaa käyttötalousosassa kunnan toiminnalle tavoitteet sekä vahvistaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määrärahat ja tuloarviot on esitettyä bruttoperiaatteella.

Toimielin:

Tehtävä/tulosalue:

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vaalit

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot		-12 000	-6 000	-9 000	-13 000	-50,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut		-1 398	-699	-1 631	-2 097	-50,0
Muut henkilösivukulut		-362	-172	-335	-450	-52,5
Palvelujen ostot		-4 000		-500	-500	-100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-3 000	-1 200			-60,0
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ		-20 760	-8 071	-11 466	-16 047	-61,1
TOIMINTAKATE		-20 760	-8 071	-11 466	-16 047	-61,1

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

* Suomen aluevaalit toimitetaan 1/2022, joissa valitaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot. Vuonna 2023 toimitetaan eduskuntavaalit ja vuonna 2024 presidentin vaalit sekä europarlamenttivaalit.

Toimielin:

Tehtävä/tulosalue:

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastustoimi

Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Tarkastuslautakunta asetetaan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden ajaksi.
---	---

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 200	-3 500	-3 000	-3 000	-3 000	-14,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-156					
Muut henkilösivukulut	-13	-54	-40	-40	-40	-25,9
Palvelujen ostot	-30 819	-26 416	-20 000	-20 000	-20 000	-24,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-30				
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 188	-30 000	-23 040	-23 040	-23 040	-23,2
TOIMINTAKATE	-33 188	-30 000	-23 040	-23 040	-23 040	-23,2

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	KUNNANHALLITUS Yleishallinto Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Tehtäväalueeseen kuuluvat valtuusto, kunnanhallitus, kunnanjohtaja, edustus/suhdetoiminta ja toimikunnat, jäsenmaksut, verotuskustannukset, velkaneuvonta ja löytöeläinten säilytys.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75
	Kiinteistöveroprosentit:					
	• vakinainen asuminen	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
	• yleinen	1,00	1,10	1,10	1,10	1,10
	• muut asuinrakennukset	1,10	1,15	1,15	1,15	1,15

Tulorahoituksen riittävyys kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuvat kulut	Vuosikate €/asukas	567	220	61	63	44
Lainanotto pitkävaikutteisten investointien rahoittamiseen	Lainamäärä €/asukas	817	644	1599	1565	1424
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolot pv/hlö	18,2	<15	<15	<15	<15
	Kehityskeskustelut käyty %	100	100	100	100	100
	Työhyvinvointikysely	Tehty	Tehdään	Tehdään	Tehdään	Tehdään

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	247					
Maksutuotot	275					
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	97					
Muut toimintatuotot	2 147					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 766					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-139 773	- 122 151	-130 530	-132 000	-133 000	6,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-28 777	-21 937	-23 656	-23 999	-24 232	7,8
Muut henkilösivukulut	3 905	-4 658	-4 868	-4 933	-4 977	4,5
Palvelujen ostot	-160 117	-199 117	-211 707	-200 140	-199 926	6,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 384	-2 100	-2 500	-2 500	-2 500	19,0
Avustukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	
Vuokrat	-31 556	-33 546	-28 702	-34 602	-34 391	-14,4
Muut toimintakulut	-17 020	-5 300	-8 300	-8 300	-8 300	56,6
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-387 722	-398 809	-420 263	-416 474	-417 326	5,4
TOIMINTAKATE	-387 956	-398 809	-420 263	-416 474	-417 326	5,4

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kuntastrategian päivittäminen ja strategian ja strategian jalkauttaminen. Elinkeino-ohjelman päivittäminen sekä uusien yritysten, investointien ja työpaikkojen saaminen paikkakunnalle.
- * Uusien asukkaiden saaminen Ranualle
- * Muutos-, työkyky- ja tiedolla johtamiseen panostaminen sekä toimintakulttuuriin ja epävarmuuden sietoon valmentautuminen.
- * Sote-uudistuksen käynnistymiseen varautuminen ja hallinnonalojen yhdyspintojen tarkastelu ja tarvittavien rakenteellisten muutosten tekeminen.
- * Valmistautuminen tulevan kunnan toimintaan ja talouteen – tulevan kunnan rooli – elinvoima- ja hyvinvointijohtaminen keskiöön.
- * Toteutetaan taloustutkimuksen asukas- ja yritystutkimuskyselyt.
- * Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen ja kouluttaminen.
- * Palvelutuotannon ja -prosessien uudistaminen ja sopeuttaminen ikärakenteen muutokseen. Aktiivisen henkilöstöpolitiikan toteuttaminen palvelutuotannon muutos- ja uudelleenorganisointitilanteissa.
- * Koko kuntakonsernissa tavoitellaan työprosessien tehostamista ja keskittymistä asiakastyöhön hyödyntäen ajanmukaisia toimintatapoja ja prosesseja.
- * Valtuuston kokoukset lähetetään striimattuina live-lähetysinä. Selvitetään valtuustosalin äänentoistojärjestelmä.

- * Järjestö-, kylätoiminta-, kylätalo- ym. avustuksiin varataan 10.000 euroa. Määräraha jaetaan hakemusten perusteella. Kaikki avustukset tulee hakea asetetussa määräajassa. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on hyvinvointi- ja terveysarvojen edistäminen ja noudattaminen toiminnassa sekä rekisteröityminen lappilaiset.fi –palveluun.
- * Kannatus- ja mainosilmoituksiin ei ole varattu määrärahaa.
- * Kuntamarkkinointiin ja Suhangon kaivosvarautumiseen on varattu määrärahaa. Käynnistetään kunta-markkinointi talousvuoden alusta.
- * Varaudutaan Ranuan 105 –vuotis juhlavuoteen vuonna 2022
- * UNICEF-lapsiystävällinen kunta hankkeeseen osallistuminen
- * Epidemioihin varautuminen (Covid -19)

Tehtävä/tulosalue:	Hallinto- ja ICT-palvelut
Tilivelvollinen:	Hallintojohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Tulosyksikkö tuottaa joustavasti ja kustannustehokkaasti hallinto- ja ICT-palveluita sekä henkilöstöpääliikköpalveluita. Tehtäväalueeseen kuuluvat hallintopalvelut, ICT-palvelut, työsuojelu, henkilöstön työsuhteasiat ja työhyvinvointi sekä ammattiyhdistystoiminta.

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Toimistopalvelut:					
Hallintojohtaja	1	1	1	1	1
Hallintosihteeri	1	1,4	1	1	1
Toimistosihteeri			0,25	0,3	0,3
ICT-palvelut:					
ICT-asiantuntija	2	2	2	2	2

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	856 009	744 542	784 477	641 435	626 471	5,4
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	282					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	856 291	744 542	784 477	641 435	626 471	5,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-207 499	-207 800	-226 664	-229 000	-232 500	9,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-78 411	-48 417	-52 812	-53 357	-54 172	9,1
Muut henkilösivukulut	-6 600	-9 319	-10 008	-10 110	-10 264	7,4
Palvelujen ostot	-491 180	-449 578	-447 043	-306 966	-306 121	-0,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 366	-8 235	-8 000	-6 800	-6 800	-2,9
Avustukset						
Vuokrat	-52 326	-50 489	-52 519	-51 242	-51 071	4,0
Muut toimintakulut	-3 871	-6 300	-6 000	-4 000	-4 000	-4,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-850 253	-780 138	-803 046	-661 475	-664 928	2,9
TOIMINTAKATE	6 038	-35 596	-18 569	-20 040	-38 457	-47,8

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Hallinto- ja ICT-palvelut:

- * Monetran palvelutuotantoprosessien kehittäminen ja tehostaminen sekä sähköistäminen.
- * Selvitetään ennakoivasti luonnollisen poistuman ja soten myötä vähenevän toimistohenkilöstön työn muotoilua ja tulevaisuuden resurssitarvetta.
- * ICT-palveluratkaisuvaihtoehtojen, tietohallinnan ja tietoturvan selvittäminen koko kuntakonsernissa.
- * Tietoarkkitehtuurin ja tiedonhallintamallin laatimisen jatkaminen ja ylläpitäminen.
- * Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) ja arkistonmuodostussuunnitelman (AMS) toimeenpanon jatkaminen. Samassa yhteydessä otetaan tuotantokäyttöön Dynasty 10 –versio, jonka käyttöönotto projekti alkanut loppuvuonna 2021 ja käyttöönotto vuoden vaihteessa 2021-2022.
- * Dokumentaation sähköistämisen jatkaminen ja aineiston siirtäminen sähköiseen säilöön.
- * Määräaikaisen työntekijän rekrytointi arkiston digitointiin ja vanhan arkiston siirtoon uuteen arkistoon (vanhojen digitoitavien materiaalien tuhoaminen).
- * Koko kuntaa kattavan kuituverkon hyödyntäminen.

Henkilöstöhallinto:

- * Varhaisen tuen mallin käytön tehostaminen ja työn muokkauksen mahdollisuuksien selvittäminen.
- * Työhyvinvointia edistetään kehityskeskustelujen, osaamiskartoituksen ja varhaisen tuen avulla. Sairauspoissaolojen määrän vakiinnuttaminen alle 15 pv/hlö
- * Hyvä Mieli –kampanja koko henkilöstölle; työhyvinvointia pyritään lisäämään työntekijöiden keskuudessa hyvää mieltä tuottavilla vuorovaikutuskeinoilla ja tiimirahalla hyvinvoinnin edistämiseen.
- * Työvoimaa ohjataan aikakriittisiin tehtäviin. Rekrytoinnin haasteisiin vastaaminen – oppisopimuksella kouluttamiseen varatutuminen.
- * Työllistämisyksikön palveluita hyödynnetään avustavissa tehtävissä kunnan kaikissa työyksiköissä sekä varaudutaan palkkatukityöllistämiseen.
- * Työprosessien tehostaminen ja asiakastyön kehittäminen ajanmukaisilla toimintatavoilla ja prosesseilla.
- * Täyttölupamenettelyn jatkaminen ja kriittinen harkinta virkojen ja toimien täyttämässä.
- * Tyky-Online (ePassiFlex) 150 €/henkilö/vuosi.
- * Etätöiden mahdollisuuksien hyödyntäminen. Etätöohjeet päivitetään.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Maankäytön suunnittelu Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Yleiskaava, asemakaava ja muu maankäytön suunnittelu.

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2023
Henkilöstö					
Tekninen johtaja	1/3	1/3	0,1	0,1	0,1

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-9 670	-10 300	-17 890	-17 890	-17 890	73,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 447	-2 400	-4 169	-4 169	-4 169	73,7
Muut henkilösivukulut	-318	-480	-789	-789	-789	64,4
Palvelujen ostot	-7 170	-83 926	-92 006	-92 899	-92 824	9,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						

Avustukset						
Vuokrat	-40					
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-19 645	-97 106	-114 854	-115 747	-115 672	18,3
TOIMINTAKATE	-19 645	-97 106	-114 854	-115 747	-115 672	62,1

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Varmistetaan riittävä rakennuspaikka- ja tonttitarjonta sekä markkinointi. Talousarviovuoden alussa laaditaan maan- ja tonttien hankintasuunnitelma.
- * Kirkonkylän asemakaavan osa-alueiden päivitys valmistuu vuonna 2022 (Kolomaa, Vanha Sairaala, Pappilanniemi)
- * Simojärven eteläisen alueen osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen loppuunsaattaminen valmistuu vuonna 2022
- * Kaavoitustyön jatkaminen Simojärven pohjoisosaan ja kaavoittamattomille järviolueille kunnan pohjoisosassa mm. Piittisjärvi 2023 alkaen
- * Suhangon kaivoshankkeeseen varautuminen maankäytön suunnittelun osalta ja kaavoituksen käynnistäminen tarpeen mukaan.
- * Valtuusto linjaa kantansa tuulivoiman rakentamiseen.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Elinkeinojen kehittäminen Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Elinkeinojen kehittämisen toiminta-ajatuksena on synnyttää yhdessä tekemällä laadukkaat lähipalvelut ja yrittämisen toimintaympäristöt. Tehtäväalueeseen sisältyvät kasvu- ja kansainvälistymispalvelut, yritysneuvonta, markkinointiviestintä sekä uudet kehittämishankkeet.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Uusien työpaikkojen luominen	Uudet yritykset/vuosi	19	>10	>10	>10	>10
	Uudet työpaikat	18	>15	>15	>15	>15
Toimivat yritykset		305	>300	>300	>310	>320
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Asukasmäärä	3712	3850	3700	3700	3700
Työttömyyden vähentäminen	Työttömyysaste (%)	14,9	<13,0	<13,0	<13,0	<13,0
	Työttömien määrä (lkm)	218	<200	<200	<200	<200

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Elinkeinopalvelut:					
Kehittämispäällikkö	1	1	1	1	1
Elinkeinokoordinaattori		1	1	1	1
Viestintäkoordinaattori		1	1	1	1

Selite	TP 2020	TA 2021	TAE 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	18 675					
Vuokratuotot	121					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	18 796					

TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-138 994	-110 000	-146 092	-149 000	-151 200	32,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-28 738	-25 630	-34 039	-34 717	-35 230	32,8
Muut henkilösivukulut	-4 553	-4 965	-6 450	-6 578	-6 676	29,9
Palvelujen ostot	-72 318	-75 757	-116 337	-133 652	-133 040	53,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 925	-3 550	-2 000	-2 000	-2 000	-43,7
Avustukset	-16 379	-15 000	-20 000	-20 000	-20 000	33,3
Vuokrat	-30 250	-35 098	-26 540	-22 306	-22 360	-24,4
Muut toimintakulut	-6 623	-85 000				-100,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-300 780	-355 000	-351 458	-368 253	-370 506	-1,0
TOIMINTAKATE	-281 984	-355 000	-351 458	-368 253	-370 506	-1,0

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kunnan elinkeinon ja elinvoiman strateginen vastuu ja kehittämisvastuu on kunnanhallituksella ja kunnan elinkeinoelämän ja elinvoiman kehittämistä johtaa kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan tukena on toiminut elinkeinotiimi, johon ovat kuuluneet kunnanjohtajan lisäksi hallintojohtaja, kehittämisspäällikkö, viestintäkoordinaattori, tekninen johtaja, työllisyyskoordinaattori sekä elinkeinokoordinaattori. Muutetaan elinkeinotiimi elinkeino- ja markkinointiryhmäksi sekä päivitetään toimintatavat, tavoitteet ja kokoonpano talousarviovuoden alusta.
- * Elinkeino- ja viestintäohjelmat päivitetään suunnitelmakaudella. Työn jalkauttaminen tehdään yhdessä yrittäjien ja sidosryhmien kanssa.
- * Kunnan tiedottamista ja mainearvoa toteutetaan ja seurataan Liana PR Cloud-alustalla. Yritysten ja liike-toimintaympäristön tilannetta seurataan Vainun avulla. Somekanavista käytössä ovat Facebook, Instagram, Twitter ja YouTube.
- * Business Ranua kartoittaa mahdollisuudet kansainvälisiin hankkeisiin sekä toteuttaa löydettyihin tarpeisiin vastaavat hankkeet.
- * Kunnan ja kuntakonsernin brändit uudistetaan vuonna 2022.
- * Huolehditaan toimintaympäristön infrastruktuurin toimimisesta ja paikkakunnalla toimivien yritysten sekä paikkakunnalle tulevien yritysten toimitilarpeista. Varmistetaan, että kunnassa on kaavoitettuna riittävä määrä sijainniltaan vetovoimaisia ja kunnallistekniikaltaan rakennuskelpoisia liike- ja teollisuusrakennusten tonttialueita, samoin kuin asuin- ja mökkirakennuspaikkoja. Vapaita tontteja ja kiinteistökehityskohteita markkinoidaan aktiivisesti.
- * Autetaan yrityksiä löytämään investoinneille rahoitusmuodot.
- * Hillatorin toimintaa kehitetään yhteistyössä alueen yritysten ja yhdistysten kanssa.
- * Lisätään oppilaitosyhteistyötä ja innovaatiotoimintaa järjestämällä yrittäjille infotilaisuuksia ja työpajoja yhteistyössä koulutusorganisaatioiden ja allianssin kanssa. Tällä tavalla saadaan ammatillisen koulutuksen uudistuneet toimintamallit (oppisopimus, koulutussopimus) yritysten tietoisuuteen ja käyttöön. REDUn kumppanuussopimus on saatu toimimaan ja osajia koulutetaan eri toimialoille.
- * Noudatetaan kunnan/kuntakonsernin yleisiä hankintaohjeita sekä sisäisen valvonnan ohjeita. Ohjeilla turvataan paikkakunnan yrittäjien tasapuoliset mahdollisuudet tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.
- * Yritysten palveluseteliä kehitetään tarpeita vastaavaksi.

Uudet kehittämishankkeet ja muut sitoumukset

- * Suobiomassojen uudet käyttömuodot
- * Vesistöjen hyvinvointi – osallistutaan mahdollisuuksien mukaan veden laatua parantaviin hankkeisiin
- * Vähähiilinen Lappi -hanke
- * Redun kumppanuussopimus
- * House of Lapland -kumppanuusohjelma
- * Kehittämistyön keskiössä on yritysten tarpeet ja käytävissä olevat kehittämiskumppanit
- * Peräpohjolan Leader ry:n rahoituksen hyödyntäminen
- * Osallistutaan talousarviovuonna 20.000 eurolla matkailun yhteismarkkinointiin Visit Ranuan kanssa
- * Välkky – Matkailun vähähiilisyys ja taloudellinen kestävyys
- * Nuorten työllistämistä ja työelämään kiinnittymistä tuetaan tulevilla suunnitelmakaudella seuraavilla tukitoimilla (avustukset ovat määrärahasidonnaisia)
  - Työllistämisyksikkö koordinoi kesätyöpaikkatukea (25.000 euroa)

- Tuen tarkoituksena on ohjata nuoria työnantajan koulutuksella työtehtäviin sekä tukea nuorten elämänuran valintaa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Maaseututoimi Hallintojohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Maaseutualueen elinkeinojen ja palvelujen ylläpitämisen edistäminen. Maaseutuyritysten säilyttäminen sekä suunnitelmallinen kehittäminen.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Nykyisten työpaikkojen säilyttäminen	Tilojen määrä	120	120	116	116	116
Toiminnasta luopumisen alaisista tiloista 30 % jatkaa tuotantoa isännöydenvaihdoksella.	Isännöydenvaihdosten määrä	0	1	1	1	1
Maatalousyritykset investoivat tuotantorakennuksiin	Investointeja koskevien rahoitushakemusten määrä	1	1	1	1	1

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP 2020	TA 2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Palveluita käyttävien maatalousyritysten lkm	120	120	116	116	116
Lypsykarjatilojen lkm	21	20	20	17	17
Lihakarjatilojen lkm	15	15	14	14	14
Lammastilojen lkm	1	1	1	1	1
Hevostilojen lkm	3	1	1	1	1
Kasvinviljelytilojen lkm	56	59	57	60	60
Porotaloustilojen lkm	22	22	21	21	21
Erikoisviljelytilojen lkm	2	2	2	2	2

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-46 715	-57 808	-57 964	-59 707	-59 561	0,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset	-51 926	-45 200	-45 200	-45 200	-45 200	
Vuokrat	-9 098	-9 428	-10 553	-10 553	-10 553	11,9

Muut toimintakulut	-10 943	-18 620	-18 620	-18 620	-18 620	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-118 683	-131 056	-132 337	-134 080	-133 934	1,0
TOIMINTAKATE	-118 683	-131 056	-132 337	-134 080	-133 934	1,0

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Peräpohjolan Leader ry:n toiminnan tavoitteena on maaseutualueiden elinvoimaisuuden edistäminen ja asukkaiden kannustaminen omaehtoiseen kehittämistoimintaan. Peräpohjolan Leader ry neuvoo ja rahoittaa yhdistysten sekä aloittavien ja toimivien yritysten kehittämistoimenpiteitä. Vuonna 2022 Peräpohjolan Leader ry laatii ja viimeistelee kehittämisstrategian seuraavalle ohjelmakaudelle yhdessä muun muassa Ranuan kunnan ja asukkaiden sekä yrittäjien kanssa. Peräpohjolan Leader ry:n uusi Kiertotalous ruohonjuurella -tiedonvälityshanke osallistaa asukkaita myös Ranualla ympäristöosaamisen lisäämiseen. Rahoittaminen jatkuu normaalisti myös ohjelmakausien välisen siirtymäkauden jälkimmäisen vuoden.
- * Maatalousyrittäjille järjestetään 1 koulutustilaisuus ja kunta muistaa MTK- Ranuan valitsemää vuoden maatalousyrittäjää sekä isännöydenvaihdoksen tehneitä maatalousyrittäjiä. Määrärahaa on varattu 1200 euroa.
- * Eläinlääkärisubventioihin on varattu 24.000 euron sitova määräraha. Eläinlääkärisubventioissa noudatetaan kunnanhallituksen päätöstä ja subvention perusteita tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.
- * 120 h maksullisen lomituksen on varattu 20.000 euron sitova määräraha. Tuntihinta määräytyy käytettyjen tuntien mukaan ja on sama kaikille maksullista lomitusta käyttäville.
- * Lomatoimen hallinnosta vastaa vuoden 2019 alusta lähtien Ylitornion kunnan paikallisyksikkö
- * Ostetaan keskimäärin 1 pv/vk maaseutupalveluiden neuvontapalveluita Tervolan kunnalta

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti Kiinteistöveroprosentit: - vakinainen asuminen - yleinen - muut asuinrakennukset	19,75 0,45 1,00 1,10	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15
Hyvinvoiva henkilöstö	Vuosikate €/asukas Lainamäärä €/asukas	567 817	217 644	66 1599	63 1565	44 1424
	Sairauspoissaolot pv/hlö Eläköityminen vasta vanhuuseläkeiässä, Varhemaksut, € Kehityskeskustelut käyty % Työhyvinvointikysely	18,2 97 % Ei kasvua 100	<15 97 % Ei kasvua 100	<15 97 % Ei kasvua 100	<15 97 % Ei kasvua 100	<15 97 % Ei kasvua 100
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Asukasmäärä	3712	3750	3700	3700	3700
Uusien työpaikkojen luominen ja työttömyyden vähentäminen	Uudet yritykset/vuosi Toimivat yritykset	19 305	>10 >300	>10 >300	>10 >310	>10 >320
Maaseutualueen asuttuna pitäminen ja maataloustuotannon jatkuvuus	Aktiivitulojen määrä Isännöydenvaihdokset kpl	120 0	120 1	116 1	116 1	116 1

Kunnanhallitus yhteensä:

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	856 256	744 542	784 477	641 435	626 471	5,4
Maksutuotot	275					
Tuet ja avustukset	18 957					
Vuokratuotot	218					
Muut toimintatuotot	2 147					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	877 853	744 542	784 477	641 435	626 471	5,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-495 936	-450 251	-521 176	-527 890	-534 590	15,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-138 373	-98 384	-114 676	-116 242	-117 803	16,6
Muut henkilösivukulut	-7 566	-19 422	-22 115	-22 410	-22 706	13,9
Palvelujen ostot	-782 500	-866 186	-925 057	-793 364	-791 472	6,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 675	-13 885	-12 500	-11 300	-11 300	-10,0
Avustukset	-78 305	-70 200	-75 200	-75 200	-75 200	7,1
Vuokrat	-123 270	-128 561	-118 314	-118 703	-118 375	-8,0
Muut toimintakulut	-38 457	-115 220	-32 920	-30 920	-30 920	-71,4
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 682 082	-1 762 109	-1 821 958	-1 696 029	-1 702 366	3,4
TOIMINTAKATE	-804 229	-1 017 567	-1 037 481	-1 054 594	-1 075 895	2,0

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA PERUSTURVATOIMI Perusturvan hallinto Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Järjestetään arkielämän sujumista ja hyvinvointia edistäviä asiakaslähtöisiä sosiaali- ja terveystalvueluja ammattitaidolla, laadukkaasti, yhteistyössä ja tulevaisuutta ennakoivasti. Tulosalue sisältää hallinnon ja projektit.

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Perusturvajohtaja	1	1	1		
Toimistosihteri	1,8	1,8	1,8		

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	290					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	290					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-136 231	-125 279	-132 554			5,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-32 405	-28 770	-30 466			5,9
Muut henkilösivukulut	-4 225	-5 566	-5 797			4,2
Palvelujen ostot	-29 711	-26 330	-24 673			-6,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 604	-2 550	-2 000			-21,6
Avustukset						
Vuokrat	-12 169	-17 989	-16 191	-14 172	-14 172	-10,0
Muut toimintakulut	-194	-50	-50			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-223 539	-206 534	-211 731	-14 172	-14 172	2,5
TOIMINTAKATE	-223 249	-206 534	-211 731	-14 172	-14 172	2,5

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Toteutetaan taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapaa (kunnan omatuotanto, ostopalvelut tai palveluseteli).
- * Toteutetaan palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä.
- * Kehitetään perusturvan työntekijöiden yhteistyötä ja yhteiskäytöllisyyttä eri toimintayksiköiden välillä. Järjestetään henkilöstöryhmien välistä koulutusta (esim. fysioterapia ja kotihoito, perhetyö ja kuntoutuksen ohjaus, perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelu, työllistämispalvelut ja terveydenhuolto).
- * Noudatetaan kaikissa ostopalveluissa asiakkaan oikeudet huomioon ottavaa tarve- ja oikea-aikaisuusharkintaa, jotta ostopalvelu tukee suunnitelmallista ja tavoitteellista asiakastyötä. Ensisijaisesti hyödynnetään oman henkilöstön osaamista.
- * Suomeen perustetaan 21 uutta itsehallinnollista hyvinvointialuetta. Ne ottavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan järjestämistehtävät kunnilta vastaan 1.1.2023 alkaen. Valmistaudutaan vuoden 2022 aikana tähän rakenneuudistukseen, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen siirtyy Ranuan kunnalta Lapin hyvinvointialueelle.

- * Osallistutaan aktiivisesti sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen Lapin hyvinvointialueen valmisteluun. Osallistutaan Tulevaisuuden Sosiaali- ja terveyskeskus Lapissa –hankkeen työskentelyyn.
- * Jatketaan Kanta-palveluihin liittymisen valmistelutyötä. Lisäksi varaudutaan asiakastietojärjestelmän päivittämiseen Kanta-yhteensopivuuden varmistamiseksi.
- * Tuetaan henkilökunnan työhyvinvointia. Järjestetään tarvittaessa työnohjausta. Henkilökuntaa koulutetaan osaamistarpeiden ja koulutustarjonnan mukaan. Sairauspoissaoloihin pyritään vaikuttamaan työhyteistötyöskentelyllä sekä työn kuormittavuutta ja lisäresurssin tarvetta seuraamalla. Vahvistetaan yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.
- * Osallistutaan Hyvä mieli –kampanjaan muiden hallintokuntien kanssa. Siinä työhyvinvointia pyritään lisäämään työntekijöiden keskuudessa hyvää mieltä tuottavilla vuorovaikutuskeinoilla.
- * Ylläpidetään myönteistä kehittämisilmapiiriä. Osallistetaan työntekijöitä ja asiakkaita toimintojen kehittämiseen.
- * Lisätään tiedolla johtamista.
- * Huomioidaan työskentelyssä kestävä kehityksen periaatteet ja vähennetään aineellista ja välillistä kulu-tusta. Työtavoissa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan sähköistä materiaalia ja hyödynnetään etäyh-teyksiä

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toiminta sisältää lasten ja nuorten huollon, päihdehuollon, lasten koti-hoidon tuen ja lapsiperheiden kotipalvelun. Tarkoituksena on tuottaa, lastensuojelu-, päihdehuolto- ja sosiaali-huoltolain mukaisia palveluja kuntalaisille.

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Lasten ja nuorten huolto:</u>					
Lastensuojeluilmoitukset	104	90	90		
Avohuollon asiakkuudet (ls/shl)	53	70	120		
Palvelutarpeen arviointi					
- lastensuojelulaki	13	30	40		
- sosiaalihuoltolaki	7	10	10		
Laaditut uudet asiakassuunni-telmat	7	20	40		
Tarkistettut asiakassuunnitel-mat	27	50	80		
Päättäneet asiakkuudet	4	4	6		
<u>Perhetyö:</u>					
LS-asiakkaat (perhe)	20	20	18		
Ennaltaehkäisevät asiakkaat (perhe)	33	25	30		
LS-asiakaskontaktit	503	400	480		
Ennaltaehkäisevät asiakas-kontaktit	166	200	180		
<u>Lapsiperheiden kotipalvelu:</u>					
- Asiakkaat (perhe)	12	15	12		
- Asiakaskäynnit	90	177	90		
<u>Lasten hoidon tuki:</u>					
Lasten kotihoidontuen piirissä olevaa lasta/ lkm	87	76	40		
Lasten hoidon tuki €/lapsi	2 470	2 266	3125		
<u>Päihdehuolto:</u>					
- Päihdepalveluasiakkaat	25	25	25		
- Päihteetön päivätoiminta, asiakaskontaktit/vuosi	357	350	350		

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Perhetyöntekijä	2	2	2		
Lapsiperheiden kotipalvelu	2	2	1		

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	756	1 000	1 000			
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	24			3 320	3 320	
Muut toimintatuotot	13 876	6 850	3 200			-53,3
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 656	7 850	4 200	3 320	3 320	-46,5
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-86 896	-93 315	-104 028			11,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-27 985	-30 646	-37 823			23,4
Muut henkilösivukulut	-3 050	-4 186	-4 968			18,7
Palvelujen ostot	-710 892	-776 762	-425 554			-45,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 142	-950	-920			-3,2
Avustukset	-164 337	-180 000	-150 000			-16,7
Vuokrat	-9 543	-10 060	-4 449	-5 510	-5 523	-55,8
Muut toimintakulut	-1 042	-500	-700			40,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 004 887	-1 096 419	-728 442	-5 510	-5 523	-33,6
TOIMINTAKATE	-990 231	-1 088 569	-724 242	-2 190	-2 203	-33,5

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut:

Lapsiperheet:

- * Vahvistetaan ja kehitetään ennaltaehkäisevää työtettä ja yhteistyötä erityisesti varhaiskasvatuksen ja kolmannen sektorin sekä muiden lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelmaa toteuttaen.
- * Lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijän roolia lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on vahvistettu. Tätä kehittämistä jatketaan.
- * Perhetyön neuropsykiatrista ja kuntoutuksenohjauksen osaamista on vahvistettu koulutuksella. Tämän kehitystyön jalkauttamista asiakasprosesseihin vahvistetaan edelleen.
- * Jatketaan seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettua matalan kynnyksen lapsiparkki –palvelua.
- * Osallistutaan ”Lastensuojelun monialainen kehittäminen Pohjois-Suomessa 2020-2022 ” –hankkeeseen.
- * Lisätään yhteistyötä mielenterveystoimiston kanssa.
- * Osallistutaan Rovaseudun MARAK –työryhmään ja jalkautetaan sieltä lähisuhdeväkivaltatyön menetelmiä mahdollisimman laajalle asiakastyöhön.
- * Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä lastensuojelulain § 13 b:n muuttamisesta vuoden 2022 alussa siten, että yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saisi olla vastuullaan enintään 35 lasta vuosina 2022 ja 2023 ja enintään 30 lasta vuodesta 2024 alkaen. Lain voimaantultua seurataan lastensuojelun sosiaalityön resurssien riittävyyttä mitoitukseen nähden.

Päihdehuollon palvelut:

- * Päihdestrategian päivistytyö saatetaan loppuun ja jalkautetaan sen tavoitteet käytäntöön.
- * Päihdekuntoutuksen palvelut järjestetään ostopalveluna niitä tarjoavista päihdehuollon yksiköistä.
- * Toteutetaan päihdehuoltoa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyönä.
- * Kehitetään kokemusasiantuntijuutta päihdehuollon palveluissa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vanhusten ja vammaisten palvelut Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja ja erityisryhmien palveluvastaava					
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toiminta sisältää kodinhoitoavun, tukipalvelut, omaishoidontuen, Rantakodin muistisairaiden palveluasumisen, mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen, vammaisten ja kehitysvammaisten palvelut sisältäen palveluasumisen. Tarkoituksena on tuottaa vanhuspalvelu-, sosiaalihuolto-, vammaispalvelu- ja kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaisia palveluja kuntalaisille.					
Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Kotihoito- ja tukipalvelut, omaishoidontuki sekä Rantakoti ja Seniorikoti</u> Järjestetään tehokkaasti laadukkaita ja kohtuuhintaisia palveluja	Kotihoito- ja tukip. €/käynti Kotihoito- ja tukip. €/tunti Rantakoti €/h/v Rantakodin käyttöaste % Rantakodin hoitopäivät Seniorikoti €/h/v Seniorikodin käyttöaste % Seniorikodin hoitopäivät Omaishoidontuki €/asiakas	20,67 51,59 105,80 90,84 6 983 56,44 90,25 2 965 5 657	21,85 54,83 100,14 100 7 665 61,22 100 3 285 6 107	23,19 59,11 109,11 100 7 665 72,81 100 3 285 6 467		
<u>Mielenterveyskuntoutujien palvelut:</u> Mielenterveyskuntoutujien tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Päivätoimintapalvelut €/pv	44,46	26	26		
<u>Vammaisten palvelut:</u> Vammaisten tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Subjektiiivisiin oikeuksiin kuuluva palvelu, varattu määräraha € Määrärahasidonnainen palvelu, varattu sitova määräraha €	593 569 4 916	570 300 4 000	687 907 3 000		
<u>Kehitysvammahuolto:</u> Kehitysvammaisten tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Niittyvilla €/käynti Kuntoutuksen ohj. €/käynti Marjukka €/h/v	98,03 111,87 124,81	84,45 95,83 133,77	97,30 127,00 109,98		
<u>Pesulapalvelut</u>	Suoritteet (kg) €/suorite	33 932 3,13	32 484 4,91	31 287 4,32		

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Kotihoito</u>					
Säännöllisen kotih. asiakkaat	209	183	188		
Tukipalveluasiakkaat	153	140	158		
Kotihoito/käynnit	61 114	62 644	61 662		
Kotihoito/tunnit	24 493	24 962	24 194		
Rantakodin paikkaluku	21	21	21		
Seniorikodin paikkaluku	9	9	9		
Omaishoidontukiasiakkaat	77	71	71		

<u>Mielenterveyspalvelut:</u>				
Palveluasunnot	8	8	8	
Tukiasumiseen sijoitetut	2	-	-	
Päivätoiminnoissa, lkm	11	15	15	
<u>Vammaispalvelut:</u>				
Vammaispalvelulain piirissä olevat	208	221	197	
<u>Subjekttiivinen oikeus/asiakas:</u>				
Kuljetuspalvelu	146	140	110	
Palveluasuminen	21	14	10	
Asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet	27	20	23	
Henkilökohtainen avustaja	40	38	45	
<u>Määrärahasidonnainen palvelu/asiakas:</u>				
Päivittäisistä toiminnoista suoriutumiseen tarvittavat välineet koneet ja laitteet	6	7	7	
Ylimääräiset vaate- ja erityisravintokustannukset	4	2	2	
<u>Kehitysvammahuolto:</u>				
Kehitysvammaisia yhteensä	74	67	71	
Palvelutalo Marjukassa	14	15	15	
Palveluasuminen muualla	9	9	12	
Omaisten luona	30	35	33	
Perhehoidossa	2	2	1	
Rantakoti/Päivikki	0	0	0	
Itsenäisesti asuvat	7	6	7	

Perustiedot:

	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Henkilöstö</u>					
<u>Vanhuspalvelut</u>					
Vanhuspalvelujohtaja	1	1	1		
<u>Kotihoito</u>					
Sairaanhoidtaja/Rantakoti	1	1	1		
Sairaanhoidtaja/kotihoito	3	3	3		
Lähihoitaja kotihoito	16	16	17		
Lähihoitaja Rantakoti	10	11	11		
Lähihoitaja Seniorikoti	3	3	3		
Hoitoapulainen/Rantakoti	1	1	1		
Siivoaja+pesulat/tukipalv	3	3	3		
Keittiötyöntekijä/tukipalv	1	1	1		
Lähihoitaja/sijaisrekry		1	1		
Lähihoitaja/sijaispooli			2		
<u>Kehitysvammahuolto</u>					
Sosiaalihojaaja	1	0	0		
Erityisryhmien palveluvastaava		1	0,5		
Työtoiminnan ohjaaja	1	1	1		
Päivätoiminnan ohjaaja	1	1	1		
Sairaanhoidtaja	1	1	1		
Lähihoitaja	9	9	10		
Hoitoapulainen	2	2	1		
Laitoshuoltaja			1		
Sijaispooli (Marjukka 0,75, Niittyvilla 0,25)			1		
Kuntoutusohjaaja			0,5		
<u>Mielenterveyskuntoutus/Päivikkikoti</u>					

Lähihoitaja	2	2	2
Pesula			
Pesulatyöntekijä	2	2	2

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	724 663	783 169	773 322	159 973	159 973	-1,3
Maksutuotot	627 445	643 735	604 428			-6,1
Tuet ja avustukset	564					
Vuokratuotot	240 211	234 752	238 304	2 260	2 260	1,5
Muut toimintatuotot	57 923	23 950	15 000			-37,4
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 650 806	1 685 606	1 631 054	162 233	162 233	-3,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 580 396	-2 537 172	-2 695 997			6,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-604 718	-627 463	-686 887			9,5
Muut henkilösivukulut	-83 599	-114 013	-120 069			5,3
Palvelujen ostot	-1 900 740	-3 656 212	-3 832 022	-84 598	-84 598	4,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-110 432	-93 832	-175 847			87,4
Avustukset	-2 000 740	-557 580	-634 580			13,8
Vuokrat	-420 930	-429 023	-232 019	-86 082	-86 091	-45,9
Muut toimintakulut	-6 492	-4 500	-4 150			-7,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 708 047	-8 019 795	-8 381 571	-170 680	-170 689	4,5
TOIMINTAKATE	-6 057 241	-6 334 189	-6 750 517	-8 447	-8 456	6,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Iäkkäiden palvelut:

- * Pidetään yllä jatkuvan parantamisen työkuultuuria ja sujuvia asiakasprosesseja.
- * Kehitetään kotona asuvien asiakkaiden palveluprosesseja ja seurataan henkilöstöressurssien riittävyttä ja työn sujuvuutta vaihtelevissa tilanteissa.
- * Perusturvaosastolle perustetaan sijaipooli, jonka koordinointi sijoittuu ikäihmisten palveluihin. Sijaiset ovat käytävissä kaikissa perusturvan yksiköissä tarpeen mukaan. Sijaipoolia varten perustetaan yhteensä 4 lähihoitajan tointa. Hoitajat sijaistavat henkilöstön äkillisiä poissaoloja. Iäkkäiden palveluihin varataan määräraha sijaipoolin 2 työntekijän palkkakustannuksille. 2 työntekijän palkkakustannuksiin määräraha varataan vammaisten palveluiden sekä akuutti- ja kuntoutusosaston henkilöstökuluihin.
- * Perustetaan ikäihmisten palveluihin lähihoitajan toimi, sijoituspaikkana kotihoito. Turvataan palveluiden saatavuus kasvaville asiakasmäärille.
- * Toteutetaan asiakaslähtöistä ja kuntouttavaa hoito- ja hoivatyötä kaikissa työprosesseissa.
- * Hankitaan lääkeautomaatteja asiakkaiden itsenäisen asumisen tukemiseksi.
- * Päivystysluonteisten kaatumisten nostamistehtävien hoitamiseksi hankitaan yhteistyössä sosiaalipäivystyksen kanssa nostotuoli.
- * Kehitetään etähoivaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- * Seniorikodin toiminnan siirtäminen muihin tiloihin/yksiköihin vuoden 2022 aikana, sote-uudistus huomioon. Keskitetään yöhoitoa tarvitsevien ikääntyvien asuminen Rantakodin alueelle.
- * Kehitetään Rantakodin ympärivuorokautisen palvelukodin asukkaiden toiminnallista arkea ja virikkeellistä hoivaa.
- * Kehitetään tehostettujen palvelukotien mahdollisuus tarjota iäkkäiden päivähoitoa.
- * Hankitaan RAI-toimintakykyarviointijärjestelmä.
- * Edistetään iäkkäiden perhehoitoa.
- * Tukipalvelutiimin keittiötyöntekijän toimeen lisätään tukipalvelutiimin vastaavan tehtävät.

- * Tuetaan omaishoitajia. Tehdään tätä yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden, kuten Napapiirin Omaishoitajat ry:n ja Muistiliiton kanssa. Kunta järjestää tarvittavat tilat toimijoille.
- * Valtiovarainministeriö ja valtiokonttori ovat antaneet Aura-käsikirjassa ohjeen 9.2.2021 palvelusetelien kirjaamisesta palvelujen ostojen ryhmään. Aikaisemmin ne on kirjattu avustusten ryhmään. Talousarviossa 2021 on siirretty 1 507 622 € kuluja avustuksista palvelujen ostoon.

Mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta ja palveluasumisyksikkö Päivikki:

- * Kehitetään mielenterveyskuntoutujien päivätoimintaa yhdessä muiden samalle sote-alueelle siirtyvien sosiaalihuollon työpajojen kanssa.

Vammais- ja kehitysvamma palvelut:

- * Kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Niittyvillassa käynnistetään toimintaa uusissa toimitiloissa yhdessä aikuisten työpaja Justeerin kanssa. Niittyvillan henkilöstötarve säilyy ennallaan. Kehitetään yhteisiä toimintamuotoja Justeerin ja mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta- ja palveluasumisyksikkö Päivikin kanssa. Kehitetään työtoiminnan mahdollisuuksia ja toteutusmalleja.
- * Tarkastellaan vaihtoehtoja järjestää kehitysvammaisten lasten kesäaikainen päivähoito nykyistä joustavammin tarvittaessa muiden kunnan yksiköiden kanssa yhteistyössä.
- * Päivä- ja työtoimintakuljetuksissa hyödynnetään julkista liikennettä ja tehdään yhteistyötä sivistystoimen kanssa.
- * Tarjotaan Marjukan palvelukodilla asumispalvelua, viriketoimintaa ja viihtyvyyttä asiakkaiden tarpeita vastaavasti.
- * Palkataan palvelukoti Marjukkaan laitoshuoltaja. Selvitetään oppisopimuskoulutuksen tai palkkatuen mahdollisuutta tässä. Laitoshuoltajan myötä hoitohenkilökunnalta vapautuu enemmän aikaan varsinaiseen hoito- ja viriketyöhön. Muutetaan vakituinen hoiva-avustajan toimi lähihoitajan toimeksi. Varmistetaan näillä toimilla jatkuvasti lisääntyvässä hoivan tarpeessa asukkaille riittävä hoiva ja turva sekä asukkaiden viriketoiminnan vahvistuminen.
- * Lisätään kuntoutusohjaajan resurssia 0,5 työntekijällä kokeiluluontoisesti määräaikaista vuoden loppuun. Tällä muutoksella vähennetään koko ajan kasvavien ostopalveluiden määrää. Jatketaan edellisellä talousarviokaudella aloitettua kehitystyötä neuropsykiatrisen kuntoutuksen osaamisen ja kuntoutusohjauksen saavutettavuuden lisäämiseksi osana lapsiperheiden perhetyötä.
- * Perusturvaosastolle perustetaan 4 lähihoitajan sijaispooli. Vammaisten palveluihin varataan määräraha sijaispooliin yhden työntekijän palkkakustannuksille.
- * Koulutetaan henkilökuntaa osaamistarpeiden ja koulutustarjonnan mukaan.
- * Toimitaan arjessa kestävässä kehityksen periaatteiden mukaisesti.
- * Kehitetään neuropsykiatrisen kuntoutuksen osaamista ja kuntoutusohjauksen saavutettavuutta yhteistyössä perhetyöntekijöiden kanssa.
- * Selvitetään välimuotoisen asumispalveluiden järjestämisen mahdollisuuksia kasvavissa palvelutarpeissa.

Pesula

- * Talousarviovuoden alussa selvitetään ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin pesulan toiminnan tehostamiseksi ja euroa/suorite hinnan alentamiseksi.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusterveydenhuolto Johtava lääkäri
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kattava ja laadukas perusterveydenhuollon palveluitten tuottaminen. Toimintaan sisältyvät keskeisenä lääkärin ja muun terveydenhuoltohenkilöstön vastaanotto toiminta, kotisairaanhoido, ennaltaehkäisevä toiminta, yleislääkäritasoinen sairaalahoito (vuodeosasto), täydentävät palvelut (röntgen, fysioterapia, lääkehoito, apuvälinetoiminta) sekä hammashuolto.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Avoterveydenhuolto:</u>						

Mahdollisimman laadukkaiden ja kattavien perusterveydenhuollon terveyspalveluiden tarjoaminen koko väestölle	Jonotusajat (pv) vastaanotolle - ajanvarausvastaanotto - päivystysvastaanotto	<10 <1 206,21	<14 <1 183,80	<14 <1 195,30		
Lääkärien vastaanottotoiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti	52,04	46,70	48,80		
Muun terveydenhuoltohenkilöstön vastaanottotoiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti					
Akuutti- ja kuntoutus-osasto: Perusterveydenhuollon sairaalapalveluitten tarjoaminen ja sairaalatasoa vaativien pitkäaikaispotilaitten laitoshoidon toteuttaminen	Hoitopäivät Hoitojaksot	6 741 554	7 200 620	7 200 620		
Akuuttisairaanhoidon tarjoaminen huomioiden tarkoituksenmukainen hoidonporrastus erikoissairaanhoidon kanssa	Vuodeosastopaikan jonotusaika erikoissairaanhoidosta, vrk	<1	<1	<1		
Osaston tehokkuus ja taloudellisuus	Kustannukset €/hvp Käyttöaste %	267,27 83,95	279,50 85	279,20 83		
Fysioterapia:	Kustannukset/käynti	104,25	92,15	94,00		
Hammashuolto: Väestön tarvitsemien suun terveyspalveluitten ja ennaltaehkäisevän toiminnan tuottaminen-vastaanottotoiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti	137,37	129,45	100,90		
Lasten ja nuorten sekä pääosin aikuisväestön hammashuolto	Jonotusaika (pv) • ei-akuutit • akuutit	<60 <1	<70 <1	<70 <1		

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Vastaanottokäynnit:					
Lääkärit	7 749	8 000	8 000		
Muu terv.huoltohenkilöstö	10 331	11 000	11 000		
Vuodeosaston hoitopaikat lkm	22	22	22		
Hoitopäivien lkm	6 741	7 200	7 200		
Röntgenkäynnit	2 687	3 000	3 000		
Fysioterapiakäynnit	2 838	3 300	3 300		
- yksilökäynnit	2 672	1 150	1 150		
- ryhmissä	166				
Hammashuollon käyntimäärät	3 967	4 500	4 500		

Perustiedot:

	TP2020	TA2021	TAE2022	T2023	TS2024
Henkilöstö					
Avoterveydenhuolto					
Terveyskeskuslääkäri	3	2	2		
Terveyskeskusavustaja	1,3	0,4	0,4		

Avohuollon osastonhoitaja	1	1	1
Terveystenhoitaja	4	3	2,8
Psykologi	1	1	1
Erikoissairaanhoitaja	1	1	1
Sairaanhoitaja	4	4	4
Lähihoitaja	1	1	1
Välinehoitaja	1	0,8	0,8
Laitosapulainen	1	1	1
Puheterapeutti	1	0,6	0,6
Toimintaterapeutti	½	½	
Toimistosihteri		0,4	1
Toimitilat			
Neliöt	405	405	405
<u>Vuodeosasto</u>			
Terveyskeskuslääkäri	1	1	1
Osastonhoitaja	1	1	1
Apulaisosastonhoitaja	1	1	1
Sairaanhoitaja	9	9	9
Lähihoitaja	7	6	6
Sijaispooli lähihoitaja			1
Laitosapulainen	5	5	4
Terveyskeskusavustaja	0,6	0,4	0,4
Fysioterapeutti		0,7	0,7
Toimistosihteri		0,4	
Toimitilat			
Neliöt	957	1456	1456
<u>Täydentävät palvelut</u>			
Röntgenhoitaja	1	1	1
Fysioterapeutti	2	2,3	2,3
Toimitilat			
Neliöt	432	405	405
<u>Hammashoito</u>			
Hammaslääkäri	3	2	2
Suuhygienisti	1	1	1
Hammashoitaja	4	3	3
Laitosapulainen	1	1	
Terveyskeskusavustaja	0,1	0,2	0,2
Toimistosihteri		0,2	
Toimitilat			
Neliöt	405	141	141

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	604 542	292 500	382 946			30,9
Maksutuotot	524 724	401 000	442 100			10,2
Tuet ja avustukset	2 076					
Vuokratuotot	9 484	6 626	6 726	322 611	322 611	1,5
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 140 826	700 126	831 772	322 611	322 611	18,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 655 343	-2 656 750	-2 775 936			4,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-600 473	-598 024	-650 755			8,8
Muut henkilösivukulut	-83 593	-119 916	-123 306			2,8
Palvelujen ostot	-1 463 543	-1 073 420	-1 094 573	-71 431	-71 431	2,0

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-594 514	-603 400	-526 100			-12,8
Avustukset	-5 308	-10 000	-10 000			
Vuokrat	-513 590	-521 421	-533 306	-537 849	-539 205	2,3
Muut toimintakulut	-10 547	-1 150	-1 150			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 926 911	-5 584 081	-5 715 126	-609 280	-610 636	2,3
TOIMINTAKATE	-4 786 085	-4 883 955	-4 883 354	-286 669	-288 025	-0,0

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Akuutti- ja kuntoutusosaston käyttöprosentti on 83 %. Osaston paikkaluku säilyy 22 paikkaisena. Akuutti- ja kuntoutusosastolta eläköityy kaksi sairaanhoitajaa vuoden 2021 aikana. Sairanhoitajan paikat tullaan täyttämään. Hoitajamitoituksessa huomioitu akuutti- ja kuntoutusosaston sairaanhoitajan päivistystyön lisääntyminen sekä osaston kuormituksen vaihtelut.
- * Perusturvan sijaispoolia varten varataan määräraha yhden työntekijän palkkakustannuksille.
- * Akuutti- ja kuntoutusosaston sekä polin hoitajien hoidon tarpeen arviointi (HTA) koulutusta lisätään, koulutusmääräraha 4000 €.
- * Akuutti- ja kuntoutusosaston sekä vastaanoton yhteistyötä tehostetaan työnkierrolla poissaolojen ja kuormituspiikkien helpottamiseksi.
- * Suun terveydenhuollossa jatketaan hammaslääkärin osa-aikaista ostopalvelua. Suuhygienisti on saatu palkattua. Ostopalveluihin varaudutaan, jos hoitotakuun veloitteet ylittyvät.
- * Lääkärityövoiman tarve säilyy entisellään eli noin 3,5 lääkärin määrässä. 1.9.2021 alkaen on vakinaisessa virkasuhteessa kaksi lääkärinä ja 1,6 lääkärinä määräaikaisessa virkasuhteessa.
- * Akuutti- ja kuntoutusosaston hoitopäivän asiakasmaksua esitetään nostettavaksi 45 euroon nykyisestä 40 eurosta.
- * Osa suun terveydenhuollon asiakasmaksuista kuuluu vuoden 2022 alusta maksukattoa kerryttäviin palveluihin, mikä oletettavasti vähentää kunnan tuloja.
- * Hammashoitajien neuvontatyötä korvaamaan suunniteltu alustavasti vuoden koekäyttöön neuvonta-auto maatti noin 8100 euron vuosikustannuksella.
- * Varaudutaan koronapandemian testaustoiminnan määrän jatkumiseen nykyisellään ja rokotustoiminnan jatkumisen laajamittaisena tehosterokotusten tarpeen ollessa pysyvä.
- * Ensihoitoa koskeva EU -tason työaikalainsäädännön muutos on nostanut ensihoidon kustannuksia. Kustannusten nousu on n. 70 000 euroa vuodessa.
- * Suurempia investointeja ei ole suunnitelmassa, talousarvioraamin ylitystä siitä huolimatta.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Erikoissairaanhoito Johtava lääkäri
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Erikoissairaanhoidon palveluitten tarjoaminen mahdollisimman kattavasti ja laadukkaasti.

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Lapin keskussairaala					
Hoitopäivät	2 255	2 100	2 100		
Avokäynnit	6 012	5 500	5 500		
Murolan sairaala					
Hoitopäivät	348	600	600		
Psykiatrisen tulosyksikön avokäynnit	412	450	450		

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						

Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-24 221	-32 000	-27 500			-14,1
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-5 884 427	-5 322 259	-5 998 321			12,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 908 648	-5 354 259	-6 025 821			12,5
TOIMINTAKATE	-5 908 648	-5 354 259	-6 025 821			12,5

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Erikoissairaanhoidon palveluitten tarpeeseen ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia.
- * Talousarviossa nostettiin kustannuksia lähemmäksi todennäköistä toteumaa, toistuvaa alibudjetointia vältetty, talousraamissa 500 000- 1 000 000 euron vaje.
- * Ranuan erikoissairaanhoidon kustannukset ovat olleet viime vuosina noususuunnassa. Pienessä väestöpohjassa vaihtelu vaativassa sairastavuudessa on suurta, mikä aiheuttaa vääjäämättä suurta vuosittaista vaihtelua myös kustannuksiin. Erityisen kalliin hoidon tasausjärjestelmä vähentää näiden tilanteiden aiheuttamaa taloudellista kuormaa.
- * Nykytasoinen erikoissairaanhoidon palveluiden hankinta yksityisiltä palveluntuottajilta säilytetään ennallaan kustannustehokkaan ja hoitoprosesseja nopeuttavan vaikutuksen takia. Tämä on keskeinen asia myös erikoissairaanhoidon kulujen kurissa pitämiseksi.

Tehtävä/tulosalue:	Ympäristöterveydenhuolto
Tilivelvollinen:	Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta ns. isäntäkuntamalli -periaatteella.

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-139 635	-131 985	-130 655	-128 500	-128 500	-1,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						

Vuokrat	-435					
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-140 070	-131 985	-130 655	-128 500	-128 500	-1,0
TOIMINTAKATE	-140 070	-131 985	-130 655	-128 500	-128 500	-1,0

Tehtävä/tulosalue:	Muu perusturva
Tilivelvollinen:	Perusturvaajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toimeentulotuen lakisääteisten tehtävien hoitaminen joustavasti asiakkaan tilanne huomioiden, kuntouttava työtoiminta, sosiaalityö ja kunnallisten työllisyystoimien koordinointi

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Toimeentuloturva: Toimeentulotuen lakisääteisten tehtävien hoitaminen määräajassa (palvelutakuu)	Päätösten käsittelyaika, pv	< 7	< 7	< 7		
Kuntouttava työtoiminta: Aktivoidaan vaikeasti työllistettäviä (alle 25 -v ja passiivityöttömät)	Passiivista työmarkkinatukea saavat, ka /kk Työmarkkinatuen kuntosuus, 1000 €	37 180	20 155	30 150		
Sosiaalityö: Lastenvalvoja: Elatussopimukset, huolto- ja tapaamis-sopimukset, isyyden selvittelyt	Päätökset	53	60	60		

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Toimeentuloturva: Ehkäisevää toimeentulotukea saavat kotitaloudet	23	20	20		
Täydentävää toimeentulotukea saavat kotitaloudet	30	37	37		
Työllistämisyksikkö: Kuntouttavan työtoiminnan asiakkuudet	30	53	43		
Työkokeilu, palkkatukityö asiakkaat	20	20	25		
Maahanmuuttajasosiaalityö: Kuntapaikat	-	-	-		

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Sosiaalityöntekijä	4	3	3		
Sosiaaliohjaaja			1		
Työllisyyskoordinaattori	1	1	1	1	1
Yksilövalmentaja	1	1	1		
Työpajaohjaaja	1,5	1,5	2		

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 367	3 500	3 000			-14,3
Maksutuotot			7 405			
Tuet ja avustukset	90 853	135 000	132 000			-2,2
Vuokratuotot	191		5 900			
Muut toimintatuotot	11 040	3 500				-100
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	104 451	142 000	148 305			4,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-368 351	-496 834	-590 689			18,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-82 467	-115 762	-139 209			20,3
Muut henkilösivukulut	-12 035	-22 284	-26 121			17,2
Palvelujen ostot	-337 881	-380 590	-313 257	-18 228	-17 626	-17,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 730	-16 650	-16 500			-0,9
Avustukset	-226 810	-194 000	-194 000			
Vuokrat	-80 328	-69 017	-94 121	-68 593	-68 722	36,4
Muut toimintakulut	-726	-4 050	-3 100			-23,5
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 126 328	-1 299 187	-1 376 997	-86 821	-86 348	6,0
TOIMINTAKATE	-1 021 877	-1 157 187	-1 228 692	-86 821	-86 348	6,2

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Aikuissosiaalityö

- * Vahvistetaan lähityöskentelyä asiakkaiden kanssa sosiaaliohjauksen keinoin.
- * Kehitetään etäyhteyksien käyttöä asiakastyössä.
- * Lisätään aikuissosiaalityön yhteistyötä terveydenhuollon kanssa sekä alle 30 –vuotiaiden asiakkaiden kohdalla lisäksi nuorisopalveluiden kanssa.

Työllistämispalvelut

- * Vahvistetaan yhteistyötä koko kunnan sisällä työllistämisen edistämiseksi.
- * Varataan työllistämisyksikköön kesätyöntekijöiden palkkaamiseen määräraha siten, että perusturvan eri yksiköt voivat olla mukana työllistämässä nuoria kesätyöntekijöitä.
- * Työllistämisen edistämiseksi palkkatukimäärärahaa lisätään siten, että palkkatuella työllistäminen olisi mahdollista ympärivuotisesti.
- * Mahdollistetaan ja tuetaan oppisopimuskouluttautumista vastaamaan erilaisten opiskelumuotojen tarpeisiin sekä samalla tuomaan helpotusta perusturvaosaston resurssivajeisiin.
- * Työllistämisyksikössä otetaan käyttöön päihdeohjelma. Perehdytetään työntekijät ja asiakkaat siihen.
- * Sovari –kyselyn (sosiaalisen vahvistumisen mittari) avulla seurataan työpajatoiminnan vaikuttavuutta ja palveluiden laatua.
- * Tehdään asiakkaiden omaa osaamista näkyväksi muun muassa PAIKKO –osaamistodistusten avulla. Yksilövalmentaja ja työvalmentajat osallistuvat PAIKKO –koulutukseen.
- * Kartoitetaan ja monipuolistetaan ryhmätoimintoja.
- * Kehitetään työpaja Justeerin, kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Niittyvillan ja mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta- ja palveluasumisyksikkö Päivikin yhteistyötä uusissa tiloissa.
- * Tiivistetään yhteistyötä eri viranomaistoimijoiden, kuten Kelan, TE-palveluiden ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa.
- * Työllistämisyksikkö Justeerin työpaja jakaa yhteiset tilat teknisen toimen henkilöstön kanssa. Hyödynnetään teknisen toimen osaamista työllistämisen edistämiseksi.
- * Tuetaan sosiaalisen vahvistamisen keinoin asiakkaan elämänhallintaa ja sosiaalista toimintakykyä.
- * Kasvavien asiakasmäärien vuoksi tarkastellaan työvalmentajien resurssien riittävyyttä.

Maahanmuuttajasosiaalityö/kotouttaminen

- * Kotouttamistyötä tehdään tarvittaessa voimassa olevan kotouttamisohjelman mukaisesti.

Yhteenveto perusturvatoimen keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<p>1)KASVUHAKUINEN KUNTA</p> <p>Tavoitteena on toteuttaa taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapaa (kunnan omatuo- tanta, ostopalvelut tai palveluseteli).</p> <p>2) HYVINVOIVA KUNTALAINEN</p> <p>Vahvistetaan ennaltaehkäisevää työtettä ja kehitetään palvelutarjontaa yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden työskentelevien tahojen kanssa.</p> <p>Hyödynnetään palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä sekä ”ranuolaisia mahdollisuuksia” luovuutta käyttäen.</p> <p>Hyödynnetään ja kehitetään digitaalista palvelutarjontaa sekä yhteistyömahdollisuuksia (esim. Virtu - palvelut, suojatut kuvapuhelin yhteydet).</p> <p>Hyödynnetään palveluiden kehittämisessä kehittäjä/kokemusasiantuntijoita.</p> <p>Jatketaan vapaaehtoistyön koordinoimista yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa.</p>	<p>Hyvinvointikertomuksen painopiste, oma mittari</p> <p>Elinvoimaisuus</p> <p>Kunnassa toimivat yksityiset sosiaalipalvelun tuottajat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotipalvelun tukipalvelun tuottajat, ilmoituksia rekisterissä kpl - sosiaalipalveluiden tuottajat kpl <p>Lapsiperheet</p> <p>Perhetyöntekijöiden säännölliset päivät lastenneuvolassa</p> <p>Neuvolapäivien lapsikon- taktit lkm</p> <p>Nuoret</p> <p>Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL)</p> <p>Ikäihmiset</p> <p>Kotona asuvat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 75-84-vuotiaat - 75 vuotta täyttäneet - 80-vuotta täyttäneet - 85 vuotta täyttäneet <p>Virtu –verkkoneuvonnan käyttömäärät (Poske)</p> <p>Kehittäjä / kokemusasiantuntijat lkm</p> <p>Yhteistyötapaamiset kolmannen sektorin kanssa lkm</p> <p>Asiakkaiden etätapaamiset</p>	<p>8</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>32</p> <p>12,9</p> <p>94,1</p> <p>87,7</p> <p>82,1</p> <p>71,0</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>6</p> <p>-</p>	<p>8</p> <p>6</p> <p>19</p> <p>40</p> <p><10</p> <p>95,6</p> <p>89,1</p> <p>83,0</p> <p>70,5</p> <p>15</p> <p>5</p> <p>2</p> <p>50</p>	<p>8</p> <p>6</p> <p>19</p> <p>40</p> <p><10</p> <p>95,6</p> <p>89,1</p> <p>83,0</p> <p>70,5</p> <p>20</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>50</p>		

Perusturvatoimi yhteensä:

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 331 572	1 079 169	1 159 268	159 973	159 973	7,4
Maksutuotot	1 152 925	1 045 735	1 054 933			0,9
Tuet ja avustukset	93 493	135 000	132 000			-2,2
Vuokratuotot	250 200	241 378	250 930	328 191	328 191	4,0
Muut toimintatuotot	82 839	34 300	18 200			-46,9
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 911 029	2 535 582	2 615 331	488 164	488 164	3,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 827 217	-5 909 350	-6 299 204			6,6
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 372 269	-1 432 665	-1 572 640			9,8
Muut henkilösivukulut	-186 502	-265 965	-280 261			5,4
Palvelujen ostot	-10 466 829	-11 367 558	-11 819 055	-302 757	-302 155	4,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-732 422	-717 382	-721 367			0,6
Avustukset	-2 397 195	-941 580	-988 580			5,0
Vuokrat	-1 036 995	-1 047 510	-880 086	-712 206	-713 713	-16,0
Muut toimintakulut	-19 001	-10 250	-9 150			-10,7
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 038 430	-21 692 260	-22 570 343	-1 014 963	-1 015 868	4,0
TOIMINTAKATE	-19 127 401	-19 156 678	-19 955 012	-526 799	-527 704	4,2

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA SIVISTYSTOIMI Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelupäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Ravitsemispalvelut:	Ateriasuoritteet €/suorite	134498 2,82	173580 2,62	172550 2,68	172550 2,68	172550 2,68
Koulut:	Arviointiasteikko (1-5):					
Ateriapalvelun laatukysely	Ruoan riittävyys	Kyselyä ei toteutettu	>4	>4	>4	>4
	Ruoan maku		>3	>3	>3	>3
	Ulkonäkö		>3	>3	>3	>3
	Lämpötila		>4	>4	>4	>4
	Ruokailutilanteen sujuvuus		>3	>3	>3	>3
	Henkilökunnan palvelualltius		>3	>3	>3	>3

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Sivistystoimenjohtaja	0,45	0,45	1	1	1
Toimistovirkailija	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Ruokapalvelu					
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1
Ruokapalveluesimies					
Ruokapalvelutyöntekijä	5,5	5	5	4,6	4
Toimitilat					
Koulujen keittiö				280	280

Selite	TP 2020	TA 2021	TAE 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	378 818	454 080	469 257	469 257	469 257	3,3
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	100					
Vuokratuotot	113					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	379 031	454 080	469 257	469 257	469 257	3,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-199 148	-260 864	-266 794	-266 794	-266 794	2,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-49 321	-60 315	-62 163	-62 163	-62 163	3,1
Muut henkilösivukulut	-6 472	-11 641	-11 778	-11 778	-11 778	1,2
Palvelujen ostot	-40 841	-50 520	-51 688	-63 521	-62 876	2,3

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-118 272	-147 325	-150 790	-149 290	-149 290	2,4
Avustukset						
Vuokrat	-53 136	-45 229	-54 003	-47 456	-47 356	19,4
Muut toimintakulut	-21	-500				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-467 211	-576 394	-597 216	-601 002	-600 257	3,6
TOIMINTAKATE	-88 180	-122 314	-127 959	-131 745	-131 000	4,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Sivistystoimenjohtajan tehtävät on erotettu lukion rehtorin tehtävistä 1.8.2021 alkaen ja perustettu määräaikainen sivistystoimenjohtajan virka vuosille 2021- 2025.
- * Vuoden 2022 aikana suunnitellaan sivistystoimen sihteeritehtävät, kun valmistellaan sote-siirtymää. Sihteeritehtävien jakoa tulee katsoa uusiksi.
- * Keskuskeittiö jatkaa nykyisissä Kirkonkylän koulun tiloissa uuden koulurakennuksen valmistumiseen 2022 saakka.
- * Keittiöllä jatkaa ruokapalvelupäällikön lisäksi 4 ruokapalvelutyöntekijää kesään 2023 saakka.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Päiväkodin, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen yksiköt tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihoitolakien mukaisesti.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Päivähoito: Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<i>Päiväkoti €/h/v</i>	54,12	77,81	68,47	68,47	68,47
	<i>Perhep.hoito €/h/v</i>	50,49	75,36	80,66	80,66	80,66
	<i>Ryhmäperhep.hoito €/h/v</i>	63,75	77,21	81,11	81,11	81,11
	<i>Esiopetus €/oppilas</i>	9429	12244	8536	8536	8536
Päivähoito ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv</i>	<14	<14	<14	<14	<14
	<i>Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan %</i>	95	95	95	95	95
	<i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	85	85	90	90	90
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena tyydyttävä/erinomainen (asteikko 1-5, arviointi tammik - 19)</i>	-	hyvä 4	hyvä 4	hyvä 4	hyvä 4

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Varhaiskasvatus					
0-6 –vuotiaiden lkm	210	170	158	155	150
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	110	98	139	130	120
-päiväkoti	24	28	57	76	76
-perhepäivähoito	20	10	10	10	5
-ryhmäperhepäivähoito	50	40	47	24	24

-avoin varhaiskasvatus (ei varh.kasv. luvuissa)	10	14	9	-	-
Esiopetuksessa/varh.kasvatus	46/16	35/20	35/25	32/20	28/15

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Varhaiskasvatus					
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	5	5	6	6	6
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	3	5	7	9	11
Perhepäivähoitaja	14	14	11	5	4
Vastaava hoitaja	3	3	3	2	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	2	2	2
Toimistosihteerit			0,2	0,2	0,2

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Varhaiskasvatusta on Keskustiellä Kanervikon kiinteistössä, päiväkodin kolme ryhmää sekä vuorohoito-ryhmäperhepäiväkoti ja pienen lasten ryhmäperhepäiväkoti. Peurantien viisivuotiainen päiväkotiryhmä ja ryhmäperhepäivähoito siirtyivät lokakuussa 2021 väistötiloihin Tikantielle ja kirkonkylän koululle. Kotona hoitavat perhepäivähoitajat jatkavat omissa kodeissaan varhaiskasvatustyötä.
- * Uuden päiväkodin suunnittelu on aloitettu, jonka yhteydessä ratkaistaan esiopetuksen järjestäminen.
- * Päiväkodin valmistuttua ryhmäperhepäiväkotien määrää vähennetään kahteen ja henkilöstöä siirretään uusiin toimiin mahdollisuuksien mukaan sisäisesti kelpoisuusvaatimuksien mukaisesti.
- * Vuonna 2022 vakinaistetaan yksi määräaikainen varhaiskasvatuksen opettajan toimi ja yksi määräaikainen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi.
- * Vuonna 2023 perustetaan yksi uusi varhaiskasvatuksen opettajan ja yksi uusi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi.
- * Varhaiskasvatukseen on tilattu nykyisen ohjelmiston varhaiskasvatusosio, joka mahdollistaa sähköisen asiointin, käyttöönottoaika ei ole vielä vahvistettu.
- * Varhaiskasvatuksessa jatketaan varhaiskasvatuksen kehittämistyötä ja pyritään vakiinnuttamaan toimipisteet uuden päiväkodin myötä.
- * Päiväkodin lähiesimiehen määräaikainen virka perustetaan ajalle 1.3-31.12.2022.

Selite	TP 2020	TA 2021	TAE 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	32 281	18 100	22 000	22 000	22 000	-21,5
Maksutuotot	97 503	121 000	103 000	103 000	103 000	-14,9
Tuet ja avustukset	10 257	1 600	300	300	300	-81,2
Vuokratuotot	720					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	140 761	140 700	125 300	125 300	125 300	-10,9
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-854 460	-860 579	-975 332	-975 332	-975 332	13,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-204 305	-199 855	-227 251	-227 251	-227 251	13,7
Muut henkilösivukulut	-28 089	-38 777	-43 060	-43 060	-43 060	11,0
Palvelujen ostot	-261 713	-223 576	-231 424	-266 400	-264 911	3,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 802	-14 400	-12 850	-12 850	-12 850	-10,8
Avustukset						
Vuokrat	-234 722	-225 579	-211 058	-201 246	-188 785	-6,4
Muut toimintakulut	-5 431	-50	-250	-250	-250	400,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 607 522	-1 562 816	-1 701 225	-1 726 389	-1 712 439	8,9
TOIMINTAKATE	-1 466 761	-1 422 116	-1 575 925	-1 601 089	-1 587 139	10,8

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusopetus Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	>100	>100	>100	>100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, %</i>	34	>27	>27	>27	>27
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	91	>91	>93	>91	>91
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Euroa/oppilas</i>	11 079	12 151	11 625	12 262	12 552
- Kirkonkylä	<i>€/oppilas</i>	10 332	11 707	11 109	11 868	13 592
- Kuha	<i>€/oppilas</i>	9 421	10 153	9 951	11 218	12 853
- Yläaste	<i>€/oppilas</i>	12 412	13 145	12 611	12 904	11 707

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Oppilaita yhteensä 20.9.</u>	547	534	536	505	496
Esioppilaat	45	44	35	30	32
1-6 vuosiluokat	333	324	338	306	280
7-9 vuosiluokat	169	166	163	169	184

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö 20.9.					
Rehtori	2	2	2	2	2
Luokanopettaja	20	20	19	19	19
Eriyisluokanopettaja	3	2	3	2	2
Eriyisopettaja	4	4	4	4	4
Lehtori	12	13	12	13	13
Päätoiminen tuntiopettaja	2	2	1	2	2
Sivutoiminen tuntiopettaja	1	1	1	1	1
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,90		
Koulunkäynnin ohjaajat					
- vakinaiset	15	15	16	15	15
- määräaikaiset	5	3	4	3	3
- laskutus toiseen kuntaan		2	1	2	2
Toimistosihteerit	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Toimitilat					
Kirkonkylän koulu	1800	1800	3100	3100	3100
Kuhan koulu	1075	1075	1075	1075	1075
Yläaste	1500	1500	1500	2000	2000
Yläasteen työpaja	850	850	850	-	-

Selite	TP 2020	TA 2021	TAE 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	81 208	72 000	65 000	65 000	65 000	-9,7
Maksutuotot	7 249	8 000	6 000	6 000	6 000	-25,0
Tuet ja avustukset	76 304					
Vuokratuotot	3 596					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	168 357	80 000	71 000	71 000	71 000	-11,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 484 181	-2 596 209	-2 635 984	-2 635 984	-2 635 984	1,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-577 628	-608 876	-614 182	-614 182	-614 182	0,9
Muut henkilösivukulut	-82 183	-117 203	-116 378	-116 378	-116 378	-0,7
Palvelujen ostot	-1 039 500	-1 099 487	-1 131 606	-1 244 166	-1 238 044	2,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 217	-165 700	-202 350	-202 350	-202 350	22,1
Avustukset	-57 864					
Vuokrat	-1 344 154	-1 385 806	-1 274 451	-1 211 515	-1 205 386	-8,0
Muut toimintakulut	-2 719	-20				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 736 446	-5 973 301	-5 974 951	-6 024 575	-6 012 324	-0,0
TOIMINTAKATE	-5 568 089	-5 893 301	-5 903 951	-5 953 575	-5 941 324	0,2

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kirkonkylän koulu, Ranuan yläaste ja Ranuan lukio jatkavat nykyisissä tiloissaan uuden monitoimikeskuk-
sen rakentamisen ajan. Liikenne- ja pihajärjestelyt toteutetaan osin poikkeavasti yhteistyössä rakentajan
kanssa.
- * Kirkonkylän koulu (vuosiluokat 1-5) sekä yläkoulun/lukion KS- ja MU opetus siirtyvät kokonaisuudessaan
uuteen monitoimikeskukseen syksystä 2022 alkaen. Samalla koko Aapiskujan koulualueen ruokailut to-
teutetaan uudessa monitoimikeskuksessa. Muuttoa ryhdytään valmistelemaan ja osin toteuttamaan ke-
vättälvella 2022 tilojen valmistuttua käyttökuntoon.
- * Kirkonkylän koululta vähenee yhden määräaikaisen luokanopettajan tarve syksystä 2023 alkaen.
- * Musiikinopettajan viran perustaminen keväällä 2022. Virka olisi kirkonkylän ala- ja yläkoulun sekä lukion
yhteinen.
- * Kirkonkylän koululla toimii oma rehtori 31.7.2022 saakka. Keväällä 2022 suunnitellaan rehtorijärjestelyt
tuleville vuosille huomioiden oppilasmäärien ja opetusryhmien määrät.
- * Valtion erityisavustusten tuella pyritään palkkaamaan lisää koulunkäynninohjaajia ja kehittämään koulujen
kerhotoimintaa. Näihin toimintoihin varataan vaaditut omarahoitusosuudet.
- * TVT-laitteita hankitaan perusopetukseen lisää opetuksen kehittämiseksi sekä epidemian vaikutuksiin va-
rautumiseksi.
- * Yhtenäiskouluun siirtymisen suunnittelu, valmistelu ja valmennus: Veso-päivien lisäksi yhteissuunnittelu-
aikojen hyödyntäminen, myös tiimien uudelleen järjestäminen.
- * Koululla on paljon erityisen tuen tarvetta ja kouluun sopeutumisen tarve on lisääntynyt. Perusopetukseen
tarvitaan yksi kuntouttava ja koulunkäyntiä tukeva opetusryhmä. Se vaatii resurssiopettajan palkkaamista
ja tuntien jakoa perusopetuksen sisällä.
- * Keväällä 2022 haetaan valtion erityisavustusta lv 2022-2023 kuntouttavan luokan opettajan ja koulun-
käynnin ohjaajien palkkaamiseen perusopetuksen ryhmien joustavaksi muodostamiseksi (omarahoitus
vähintään 20%)
- * Koulunkäynninohjaajien toimien vakinaistamisen selvittäminen V 2022
- * Eläinpuistoyhteistyö / Luonto-erä -opetus
  - Vastavuoroinen yhteistyö
  - 5.000€ - 6.000€ / vuosi: Kuljetukset kouluilta eläinpuistoon (Perusopetus ja
lukio; vähintään kaksi kertaa vuodessa luokka kävisi eläinpuistossa)
  - 10.000€ polkupyörien hankintaan vuonna 2022: Polkupyörien hankinta
monitoimikeskukselle (Kuhasta kuljetus) sekä varaston rakentaminen
polkupyörille säilytykseen, varusteisiin ja huoltoon

* Muuta

- Salien käyttö: Yhdenmukaistaa salien maksut ja käyttö

Kuhan koulu

* Kuhan koulu jatkaa suunnitelmavuosien ajan neljän opettajan kouluna. Lukuvuonna 2021-2022 jaetaan eri ryhmiin 3. ja 4. luokat. Lukuvuonna 2022-2023 jaetaan eri ryhmiin 5. ja 6. vuosiluokat. Kuhan koulussa jatkaa yksi vakituinen koulunkäynnin ohjaaja

Tehtävä/tulosalue:	Lukio- ja ammatillinen koulutus
Tilivelvollinen:	Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan koptipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo alustavia valmiuksia työelämää varten.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Laadukas opetus	<i>Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjotukset</i>	13,6	<1,5	<4	<4	<4
Henkilöstön ammattitaito	<i>-arvosanojen keskiarvo</i>	keski-tasoa	keski-tasoa	keski-tasoa	keski-tasoa	keski-tasoa
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	<i>Pätevien opettajien osuus, % Euroa/oppilas</i>	100	100	100	100	100
		12 048	11 720	15 196	15 337	15 337

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Oppilaat 20.9.</u>					
Lukio	61	64	53	>50	>48
Etälukio/Aineopiskelijat					
Kaksois/kolmoistutkinto					
Opetustunnit:	6080	5500	5500	5500	5500

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Rehtori	0,55	0,55	1	1	1
Lehtori	6	6	6	6	6
Koulukuraattori	0,05	0,05	0,10		
Toimistosihtööri	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Opinto-ohjaaja			0,35	0,35	0,35
Toimitilat					
Lukio	500	500	500	500	500

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	5 540	4 600	4 600	4 600	4 600	
Tuet ja avustukset	27 007	20 000	19 500	19 500	19 500	-2,5

Vuokratuotot	484					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	33 031	24 600	24 100	24 100	24 100	-2,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-413 771	-380 795	-419 400	-419 400	-419 400	10,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-103 212	-88 725	-97 721	-97 721	-97 721	10,1
Muut henkilösivukulut	-13 735	-17 078	-18 517	-18 517	-18 517	8,4
Palvelujen ostot	-87 760	-118 877	-101 442	-116 843	-115 882	-14,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 556	-15 210	-35 960	-35 960	-35 960	136,4
Avustukset						
Vuokrat	-133 593	-158 872	-152 313	-152 102	-152 280	-4,1
Muut toimintakulut	-5					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-767 632	-779 557	-825 353	-840 543	-839 760	5,9
TOIMINTAKATE	-734 601	-754 957	-801 253	-816 443	-815 660	6,1

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Maksuton lukiokoulutus ja uuden lukion opetussuunnitelman mukainen opetus laajenevat syksynä 2022 toiselle vuosikurssille ja syksyllä 2023 kolmannelle vuosikurssille.
- * Kevään 2022 tutkintouudistus koskee niitä opiskelijoita, jotka aloittavat ylioppilastutkinnon suorittamisen keväällä 2022 tai sen jälkeen. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen keran suorittamaan ylioppilaskokeita.
- * Lukion kirja- ja oppimateriaalimäärärahoissa huomioidaan maksuttoman lukiokoulutuksen ja uuden opetussuunnitelman käytön laajeneminen toiselle ja kolmannelle vuosikurssille. Aluksi uusittavia oppikirja-, digiopetus-, koe- ja laskinaineistoja ovat matemaattisten aineiden, vieraiden kielten, toisen kotimaisen kielen, maantieteen sekä äidinkielen oppimateriaalit. Vuodelle 2022 varataan opetusmateriaaleihin lisäämäärärahaa 11 000 euroa ja vuodelle 2023 varataan vielä 7 500 euroa enemmän.
- * Vuonna 2024 lisätyt määrärahat säilytetään ja uusitaan kaikkien muiden kuin edellä mainittujen oppiaineiden oppikirjat saman vuoden aikana. Vuonna 2025 oppimateriaaleihin varattua määrärahaa voidaan pienentää 16 000 euroa, kun uudistuksesta aiheutuvia kuluja jää vain vuosittain hankittavista digiopetus-, koe- ja laskinaineistoista.
- * Paikallissopimus valinnaiskursseiden ja lukiodiplomien (mu, ku, li, tn) järjestämisperusteista laaditaan vuosittain. Sopimuksessa kiinnitetään huomiota aineenopettajien opetusvelvollisuuden täyttymiseen.
- * Lukion opiskelijatietokoneista uusitaan leasing-rahoituksella 20 vanhinta tietokonettakonetta vuodesta 2023 alkaen, kun edellisen hankinnan sopimuskausi päättyy. Leasingmääräraha säilytetään nykyisellään koko suunnittelujaksolla.
- * Lukiolla aloitetaan suunnittelu koskien siirtymistä langattomien kurssikokeiden pitämiseen, ja samalla valmistaudutaan mahdolliseen langattomien ylioppilaskokeiden järjestämiseen, kunhan YTL:n kokeilusta saadaan tuloksia.
- * Lukion opetussuunnitelmaa täydennetään paikallisten valinnaisten opintojaksojen osalta huomioiden omien opettajien osaaminen sekä opetuksen järjestäminen yhdessä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa.
- * Lukio tarjoaa vieraiden kielten opetusta hankkimalla verkkokursseja opiskelijoille. Ranskan ja saksan osalta noudatetaan paikallissopimusta, ja verkkokursseja voidaan hankkia yksittäisille opiskelijoille, mikäli koulun omat opintojaksot eivät toteudu. Tätä varten varataan vuosittainen 2 000 euron määräraha verkkokurssien järjestämiseen.
- * Lukion rakennus lunastetaan kunnan omaisuudeksi vuonna 2023. Hankinnan kustannusarvio on 310 000 euroa.
- * Lukiossa valmistaudutaan opetustilojen remontointiin siten, että korjausten ja muutostöiden tarpeita karotetaan yhdessä opiskelijoiden ja opettajien kanssa.
- * Lukion erikoistuminen valmistellaan yhteistyössä opettajakunnan ja sivistystoimenjohtajan kanssa siten, että keväällä 2022 ja lukuvuoden 2022-2023 aikana erikoistumisen tarvitsemat toimenpiteet ja edellytykset laitetaan kuntoon. Tavoitteena on, että lukuvuoden 2023-2024 alusta lukio toimisi erikoistuneena lukiona. Erikoistumisen valmistelun lisäksi selvitetään mahdollisuutta kaksoistutkinnon suorittamisen järjestämiseen 31.5.2022 mennessä.

Tehtävä/tulosalue:	Kansalaisopisto
Tilivelvollinen:	Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumin harrastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Kansalaisopiston koulutus/elämäikäinen oppiminen	<i>Opetusryhmien määrä</i>					
	<i> kaikkiaan</i>	160	180	178	178	178
	<i> sivukyllillä</i>					
	<i>Opetustuntien määrä</i>	13	16	14	14	14
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	3 360	4 200	4300	4300	4300
	<i> - naisia</i>	726	870	860	860	860
	<i> - miehiä</i>	503	550	520	520	520
	<i>Valtionapuun oikeuttavat tunnit</i>	223	320	340	340	340
Opetuksen tuloksellisuus	<i>Pidettyjen valtionosuus tuntien lukumäärä</i>	3 314	3 300	3 300	3 300	3 300
	<i>Opetustunnin hinta euroa</i>					
	<i> - brutto</i>					
	<i> - netto</i>	3 336	4 100	3 900	3 900	3 900
	Ostetut opiskelijapaikat	69	71	78	78	78
	Stipendit /max 1 500 €	67	62	68	68	68
Musiikkiopisto, opiskelijapaikat myönnetyt stipendit		9	9/1 500	9/1 500	9/1 500	9/1 500

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista					

- oppivelvollisuusik.	32 %	25 %	25 %	25 %	25 %
- työkäiset	21 %	25 %	25 %	25 %	25 %
- työttömät	1 %	5 %	5 %	5 %	5 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen yms.)	11 %	10 %	10 %	10 %	10 %

Perustiedot:

	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Henkilöstö</u>					
Kansalaisopiston rehtori	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Suunnittelu opettaja		0,25	0,25	0,25	0,25
Musiikinopettaja	1	1	1	1	1
Pt. tuntiopettaja	2	1	1	1	1
St. tuntiopettaja	44	40	40	40	40
Toimistosihteerit	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
<u>Toimitilat</u>					
Toivolan koulu	546	546	546	546	546
Monkkari 2.0/hallintotilat	25	25	25	25	25

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	908					
Maksutuotot	28 341	43 600	40 250	40 250	40 250	-7,7
Tuet ja avustukset	3 802	5 000	5 000	5 000	5 000	
Vuokratuotot		18 402	150	150	150	-99,2
Muut toimintatuotot	18 552					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	51 603	67 002	45 400	45 400	45 400	-32,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-138 133	-147 671	-141 863	-141 863	-141 863	-3,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-28 657	-34 407	-33 054	-33 054	-33 054	-3,9
Muut henkilösivukulut	-4 516	-6 623	-6 264	-6 264	-6 264	-5,4
Palvelujen ostot	-55 783	-74 287	-70 493	-76 505	-76 159	-5,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 024	-4 356	-4 800	-4 800	-4 800	10,2
Avustukset	-6 800	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	
Vuokrat	-53 272	-63 687	-81 402	-65 430	-66 523	27,8
Muut toimintakulut	-218	-400	-400	-400	-400	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-290 403	-345 431	-352 276	-342 316	-343 063	2,0
TOIMINTAKATE	-238 800	-278 429	-306 876	-296 916	-297 663	10,2

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kansalaisopiston rehtorin tehtävät ovat osa sivistystoimenjohtajan työnkuvaa. Kurssisuunnittelu sisältyy vapaa-aikatoimenjohtajan tehtävään.
- * Ranuan kansalaisopiston toiminnan rahoitus turvataan ja kehitetään monipuolisten koulutusten sekä harrastusten tarjontaa kuntalaisille.

- * Taiteen perusopetus musiikissa jatkuu kansalaisopistossa.
- * Lapin Musiikkiopiston opiskelijoiden stipendit ovat haettavissa ranualaisille oppilaille 18 vuotiaaksi asti vuosittain syyskuun 2. pe mennessä, valtuuston vahvistaman Ranuan kunnan TA 2022 ja TS 2023 – 2024 mukaisesti. Lukuvuosittain myönnettävä avustusraha on enintään 14 000 euroa. Avustus maksetaan ilmoitettuun määräaikaan (30.9.2022/15.2.2023) mennessä hakemuksen jättäneiden ehdot täyttävien hakijoiden kesken tasasuuruisin määrin siten, että avustus on enimmillään 1.500 euroa/opiskelija/lukuvuosi.
- * Toiminnan tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa, huomioiden erityisesti kansalaisten digitaaliset taidot.
- * Kansalaisopisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä, hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa sekä toimii paikallisten ihmisten tarpeista. Kansalaisopiston tarjonnassa huomioidaan hyvinvoinnin haasteisiin vastaaminen.
- * Koillismaahan opistojen yhteisessä LAKE –hankkeen jatko-osassa aihealueina ovat osaamisperusteisuus ja kestävä kehitys.
- * Toivolan koulu on opiston toimitila, joka toimii myös 3. sektorin järjestöjen ja eri toimijoiden kohtauspaikkana. Tilojen käyttövuorot ovat haettavana seuraavaan lukuvuoteen toukokuussa. Lukuvuodesta 2022 - 2023 alkaen kurssitoimintaa voidaan myös järjestää uuden monitoimikeskuksen tiloissa.
- * Kurssitarjonnassa panostetaan edelleen digitaalisten taitojen kehittämiseen ja laajennetaan tarjontaa digimarkkinointiin ja e-sporttiin, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- * Liikkuva iltapäiväkerho tarjotaan ilmaiseksi kaikille peruskoululaisille ja lukiolaisille.
- * Ranuan kunnan 105 -juhlavuoden merkeissä toteutetaan juhlavuonna mm. Topoteekki, yhteisöllinen kuvapankki kulttuuritoimen kanssa yhteistyössä.

Tehtävä/tulosalue:	Kirjasto
Tilivelvollinen:	Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, ja toimii kaikkien kuntalaisten ja ikäryhmien kokoontumispaikkana. Tietoyhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	363	>300	>400	>400	>400
Laadukkaat ja asiakas-keskeiset kirjasto- ja tieto-palvelut	<i>Lainaus/koekielmat</i>	0,92	>1,1	>1,2	>1,2	>1,2
	<i>Kokonaislainaus/asukas-luku</i>	14,52	>18	>15	>15	>15

	<i>Kirjasto- käynnit/asu- kasluku</i>	4,91	>8	>8	>8	>8
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Käyttäjäkou- lutuksiin</i>	75	>150	>150	>150	>150
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>osallistu- neet, as.luku/1000</i>	23	>200	>200	>200	>200
	<i>Tapahtu- mien osallis- tijat as.luku/1000</i>	7	7	5	5	5
	<i>Internet ko- neita asiak- kaille</i>	5,35	3,5	4,00	4,00	4,00
	<i>Lainan hinta (toimintaku- lut/lainaus)</i>	15,81	10	10	10	10
	<i>Käynnin hinta (toi- min-taku- lut/kirjasto- käynnit)</i>					

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Lainojen määrä	54 931	>70 000	>70 000	>70 000	>70 000
Fyysiset kirjastokäynnit	18 592	>35 000	>40 000	>40 000	>40 000
Verkkokäynnit	20 728	>20 000	>20 000	>20 000	>20 000

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
<u>Henkilöstö</u>					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoautonkulj.-virkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoapulainen / hanketyö			1	0,33	

Toimitilat

Kirjasto

700

700

700/337

337

337

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 989	3 000	20 529	2 500	2 500	584,3
Maksutuotot	2 102	3 300	3 200	3 200	3 200	-3,0
Tuet ja avustukset	242		19 000			
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 333	6 300	42 729	5 620	5 620	578,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-127 121	-137 072	-169 422	-154 389	-143 537	23,6
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-30 854	-31 938	-39 476	-35 972	-33 444	23,6
Muut henkilösivukulut	-4 040	-6 145	-7 479	-6 816	-6 336	21,7
Palvelujen ostot	-26 833	-31 987	-33 443	-39 926	-39 534	4,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 961	-44 296	-94 820	-63 300	-63 300	114,1
Avustukset						
Vuokrat	-68 943	-72 036	-60 591	-36 647	-36 647	-15,9
Muut toimintakulut	-549		-550	-550	-550	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-298 301	-323 474	-405 781	-337 600	-323 348	25,4
TOIMINTAKATE	-293 968	-317 174	-363 052	-331 980	-317 728	14,5

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kirjastopalvelut siirtyvät uuteen monitoimikeskukseen vuoden 2022 aikana. Muuttoaikana kirjastopalvelut voivat olla suljettuna 1-2 kuukautta.
- * Kirjaston toiminta, aineisto ja tiloja tarvitsevat palvelut sopeutetaan huomattavasti pienentyneisiin uusiin tiloihin. Kaikille palveluille ei ole tiloja uudessa kirjastossa, mm. Virtulle etsitään uusi tila tai siitä luovutaan.
- * Kirjastoauton toiminta jatkuu entisellä tasolla suunnitelmavuosien ajan. Kirjastoauto käyttää vanhan kirjastorakennuksen autotallia ja varastotiloja niin kauan kuin mahdollista tai autolle etsitään muu lämmin talli.
- * Omatoimiaika antaa kuntalaisille mahdollisuuden hyödyntää kirjastopalveluja aamusta iltaan viikon jokaisena päivänä. Asiakaspalveluaika keskitetään virka-ajalle, niin että virkailija on paikalla sellaisena aikana, kun palvelulle on eniten käyttöä. Kirjasto palvelee myös etäyhteyksien avulla.
- * Kirjastoauton toiminta jatkuu entisellä tasolla suunnitelmavuosien ajan.
- * Kirjasto on hakenut valtionavustusta Demokratia-hankkeelle. Jos avustus saadaan, niin siihen palkataan työntekijä 6 kk ajaksi.

Tehtävä/tulosalue:	Vapaa-aikatoimi
Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän

	työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/Illness.
--	---

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Avustukset, liikunta	<i>Avustettavat liikuntajärjestöt/ jäsenmäärät</i>	6/700	6/750	6/750	6/750	6/750
Avustukset, nuorisoyhteisöt	<i>Avustettavien nuorisoyhteisöjen/ jäsenmäärä/avustukset €</i>	3/245/ 9 900	3/280/ 9 900	3/270/ 9 900	3/270/ 9 900	3/270/ 9 900
Vaikutavuus -nuorisotyön ja sen toiminnan- piirissä olevat nuoret	<i>Työntekijät tuntevat nuoret ja on kasvatuksellisessa vuoro- vaikutuksessa heihin</i>	196	190	210	210	210
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret, kohdennettu työ	<i>Etsivä nuorisotyö</i>	41	35	44	44	44
	<i>Nuorten työpajatoiminta</i>	20	25	22	22	22
Nuorten käyntikerrat -nuorisotila	<i>Monipuolinen ja laadukas toiminta/ nuorten määrä</i>	3 415	5 100	3 100	3 100	3 100
-tapahtumat, retket		1 024	1 100	745	745	745
www.lanuti.fi/ranua	<i>Nuorisotiedotuksen kävijät</i>	4 610	0	0	0	0
Avustukset, kulttuuri	<i>Avustusmääräraha/€</i>	3000	3 000	3 000	3 000	3 000
	<i>-yksityiset</i>	6	8	6	6	6
	<i>-yhteisöt, järjestöt</i>	2	3	2	2	2

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi					
- konsertit	6/277	4	6	6	6
- teatteri	1/61	2	2	2	2

- tapahtumat	18/510	10	12	12	12
- Taikalamppu tap.	26/1 856	35	35	35	35
Museo avoinna/kävijät	6 vko/59	6 vko/150	6 vko/150	6 vko/150	6 vko/150
Liikunta					
* liikuntatapahtumat/osallistuja	5/199	4/180	4/200	4/200	4/200
* liikuntaretket/osallistujat	1/45	3/110	3/120	3/120	3/120
* puulaakit/osall.	1/110	2/140	2/140	2/140	2/140
* kunnanmestaruus/osallistuja	0				
* liikkuva iltap/osallistujat	5/271	6	5	5	5
Kuntovihkot					
- talvi	22 087	16 500	18 100	18 100	18 100
- kesä	16 139	17 500	17 000	17 000	17 000
Kansainväliset toiminnot	3	6	5	5	5
- kv-vaihdot	0	1	2	2	2
- vapaaehtoiset	3	2	2	2	2
- EU:n nuorisoviikko	0	1	1	1	1
Nuorisotoiminta	3 415				
- osallistujat/leirit	2/31	2/50	3/72	3/72	3/72
- valistus	17/504	8	10	10	10
- päihitteettömät tapahtumat	4/511	6	6	6	6
- osallisuustapahtumat	3	4	4	4	4

Perustiedot:

TP2020

TA2021

TAE2022

TS2023

TS2024

Henkilöstö

Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Nuorten työpaja ohjaaja	0,6	1½	1½	1½	1½
Hyvää huomista! ESR -hanke		2	2	2	2
Etsivä liikuntatyöntekijä -hanke		1	1	1	1
Koulunuorisotyöntekijä			1	1	1

Toimitilat

Jäähalli	2 584	2 584	2 584	2 584	2 584
Monkkari 2.0	310	310	310	310	310
Toimisto		20	20	20	20
Museo kpl	1	1	1	1	1

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	7 709	500	500	500	500	0
Maksutuotot		500	500	500	500	0
Tuet ja avustukset	177 444	250 475	270 345	270 345	270 345	7,9
Vuokratuotot	28 495	29 900	29 900	29 900	29 900	0
Muut toimintatuotot	13 985	26 800	8 575	8 575	8 575	-68,0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	227 633	308 175	309 820	309 820	309 820	0,5
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-243 265	-279 149	-283 213	-283 213	-283 213	1,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-45 393	-64 491	-65 614	-65 614	-65 614	1,7
Muut henkilösivukulut	-7 958	-12 470	-12 452	-12 452	-12 452	-0,1
Palvelujen ostot	-63 802	-97 659	-157 534	-169 423	-168 839	61,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 622	-32 414	-36 307	-36 307	-36 307	12,0
Avustukset	-22 700	-24 200	-23 900	-23 900	-23 900	-1,2
Vuokrat	-232 571	-217 024	-253 821	-226 109	-215 008	17,0
Muut toimintakulut	-9 602	-4 890	-800	-800	-800	-83,6
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-645 913	-732 297	-833 641	-817 818	-806 133	13,8
TOIMINTAKATE	-418 280	-424 122	-523 821	-507 998	-496 313	23,5

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen yhteisöllisyys ja hyvinvointi keskiössä. Hyvinvointi lisää turvallisuutta.
- * Kuntalaisten osallisuutta kehitetään kaikissa ikäryhmissä laaja-alaisesti eri aihealueiden kautta kansalaisraatien ja nuorten kuulemistilaisuuksien kautta. Ranuan kunnan 105 v juhlavuosi huomioidaan toiminnassa kautta vuoden.
- * Perhemessut – perheille suunnatut messut laaja-alaisena yhteistyönä toimijoiden kanssa.
- * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita vuosittain syyskuun 1. lauantaina eli 3.9.2022. Itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2022 on myös Ranuan kunnan 105 juhlapäivä.
- * Lapin lastenkulttuuriverkoston toimijana korostetaan saavutettavuutta ja markkinointia sekä hyödyntäen Lapin verkostoa sekä valtakunnallista verkostoa. Lastenkulttuuriverkoston K16 -vuosi juhlistaa verkostoa ja haastaa 13 – 18 vuotiaiden saavuttamisen.
- * Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon v 2017 uusitun perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen, esimerkiksi kahvilatoimintana. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H –yhdistykseltä. eMuseo on katsottavissa netissä.
- * Topoteekki -lisenssi lunastetaan ja tavoitteena on saada heti vuoden alkuun vaadittavat 100 kuvaa 105 v juhlavuoden kunniaksi. Topoteekki toteutetaan yhteistyössä kansalaisopiston kanssa.
- * Liikuntatoiminnassa kiinnitetään huomiota vähän liikkuviin sekä kampanjoihin, joilla kannustetaan oman terveyden ylläpitoon kaikissa ikäryhmissä.
- * Etsivä liikunta –hanketoiminnalle haetaan jatkorahoitusta ja luodaan edellytyksiä vastata 105 vuotiaankin Ranuan liikkuvuuteen. Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti, jatketaan mm. Kunnan Mummola ja Suomi Mies –tapahtumia. Oppisopimuskoulutettava työntekijä varmistaa sitoutumisen kehittämiseen.
- * Vuoden 2022 teemana luontoliikunta ja suunnistus. Emit -kaluston hankinta 25 käyttäjälle mahdollistaa koululuokkien osallistumisen suunnistukseen kannustavin laittein. Iltarastitoiminta kehitetään uusien karttojen kera.
- * Nuorten työpajalla 1½ -2 työntekijää, asiakasmäärien mukaisesti. AVI:n myöntämän rahoitusosuuden kasvattaminen ja Ranuan mallin kehittäminen.
- * ESR-hanke Hyvää huomista! hankkeelle haetaan jatkoa 4 kk, 31.7.2022 asti. Hankkeen tavoitteena nuorten hyvinvointia lisäävien uusien toimintamallien löytäminen. Uusi ESR -hanke suunnittelussa ja mukaan hankkeeseen kaksi muuta vertailukuntaa.
- * Etsivä nuorisotyö alle 29 –vuotiaiden nuorten tukena ja osana vapaa-aikatoimen nuorten palvelua.
- * Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään moniammatillisella yhteistyöllä ja Silta -toiminnan kautta. Ennaltaehkäisevän työn merkitys huomioidaan toiminnassa ja tunnettavuus Lisäaineeton 100% -tunnus laajassa käytössä.

- * Kansainvälisyys osana laajempaa perusnuorisotyötä, kansainvälisiä vapaaehtoisia ja harjoittelijoita rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan sekä osallistutaan kansainvälisiin nuorisovaihtoihin myös järjestävänä tahona. Toteutamme Erasmus+ -nuorisovaihdon Ranualla Saksan kumppanin kanssa. Olemme mukana laajemminkin Erasmus+ ja Suomea Suomessa ohjelmissa.
- * www.lanuti.fi -sivuston markkinointi ja nuorisotiedotuksen roolin korostaminen.
- * Vapaa-aikatoimen tilat Monkkari 2.0 Keskustie 11, kohtaamispaikkana ja eri nuorisoryhmien vahvistajana. Monkkari 2.0 kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen hallinnon tilat, joihin erilliskäynti päiväkodin sisäpihan kautta.
- * Koulunuorisotyöntekijä OKM:n erillisrahoitus 1.1.2021 – 17.10.2022 esitys palkkarahat 31.12.2022 asti, jatkon työstäminen syksyn 2022 aikana.
- * Etsivän nuorisotyöntekijän toimen vakinaistaminen 1.8.2022 alkaen, työnkuvassa 80% etsivää nuorisotyötä ja 20% nuorisohjaajaa. 20% etsivän nuorisotyön osuutta siirtyy työvalmentajan työnkuvaan.
- * Vapaa-aikatoimien ohjaajan toimen täyttölupa 1.8.2022 alkaen.

Sivistystoimi yhteensä:

Sivistystoimen keskeiset tavoitteet:

- * Uuden monitoimikeskuksen Kerkän käyttöönotto ja piha-alueen kehittäminen. Yläkoulun ja lukion oppimisympäristöjen ja tilaratkaisujen kehittämiseen varautuminen, lukion erikoistuminen huomioiden.
- * Yhtenäiskouluun siirtymisen suunnittelu ja valmistelu sekä valmennus toimintakulttuurin uudistamiseen.
- * Päiväkotitoiminnan kehittäminen ja uuden päiväkodin valmistelu monipuolisen oppimisen ja kasvun mahdollistavaksi oppimisympäristöksi.
- * Oppilaiden oppimista ja kasvua entistä paremmin tukevan sekä ongelmien syntyä ennalta ehkäisevän oppimisyhteisön ja verkoston tietoinen kehittäminen, ja tähän yhteydessä olevan henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen sekä kuormittavien asioiden vähentäminen ja tarvittavien resurssien turvaaminen. Koskee myös varhaiskasvatusta. Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintamallin mukaisesti oppimispolun ja yhteisön kehittämisessä kuullaan myös lasten ääntä.
- * Vapaa-aikatoimen innovatiivisilla hankkeilla tuetaan sekä nuorten että aikuisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kansalaisopiston monipuolisella kurssien tarjonnalla vahvistetaan koronaepidemian helpottaessa kuntalaisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemusta, tietojen ja taitojen kehittämistä sekä hyvän mielen ja hyvinvoinnin eri osa-alueiden vahvistamista.

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	502 913	547 600	577 286	559 177	559 177	5,4
Maksutuotot	140 735	180 700	157 550	157 550	157 550	-13,0
Tuet ja avustukset	295 156	277 075	314 145	295 145	295 145	13,4
Vuokratuotot	51 960	48 302	30 050	30 050	30 050	-37,8
Muut toimintatuotot	13 985	26 800	8 575	8 575	8 575	-68,0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 004 749	1 080 857	1 087 606	1 050 497	1 050 497	0,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 460 079	-4 662 339	-4 892 008	-4 876 975	-4 866 123	4,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 039 370	-1 088 607	-1 139 461	-1 135 957	-1 133 429	4,7
Muut henkilösivukulut	-146 993	-209 937	-215 928	-215 265	-214 785	2,9
Palvelujen ostot	-1 576 232	-1 696 393	-1 777 630	-1 976 784	-1 966 245	4,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-364 454	-423 701	-537 877	-504 857	-504 857	26,9
Avustukset	-87 364	-38 200	-37 900	-37 900	-37 900	-0,8
Vuokrat	-2 120 391	-2 168 233	-2 087 639	-1 940 505	-1 911 985	-3,7
Muut toimintakulut	-18 545	-5 860	-2 000	-2 000	-2 000	-65,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 813 428	-10 293 270	-10 690 443	-10 690 243	-10 637 324	3,9
TOIMINTAKATE	-8 808 679	-9 212 413	-9 602 837	-9 639 746	-9 586 827	4,2

Hyvinvointilautakunta yhteensä:

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 834 485	1 626 849	1 736 554	719 150	719 150	6,7
Maksutuotot	1 293 660	1 226 735	1 212 483	157 550	157 550	-1,2
Tuet ja avustukset	388 649	412 075	446 145	295 145	295 145	8,3
Vuokratuotot	302 160	289 680	280 980	358 241	358 241	-3,0
Muut toimintatuotot	96 824	61 100	26 775	8 575	8 575	-56,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 915 778	3 616 439	3 702 937	1 538 661	1 538 661	2,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 287 296	-10 571 689	-11 191 212	-4 876 975	4 866 123	5,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 411 639	-2 521 272	-2 712 101	-1 135 957	-1 133 429	7,6
Muut henkilösivukulut	-333 495	-475 902	-496 189	-215 265	-214 785	4,3
Palvelujen ostot	-12 043 061	-13 063 951	-13 596 685	-2 279 541	-2 268 400	4,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 096 876	-1 141 083	-1 259 244	-504 857	-504 857	10,4
Avustukset	-2 484 559	-979 780	-1 026 480	-37 900	-37 900	4,8
Vuokrat	-3 157 386	-3 215 743	-2 967 725	-2 652 711	-2 625 698	-7,7
Muut toimintakulut	-37 546	-16 110	-11 150	-2 000	-2 000	-30,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-31 851 858	-31 985 530	-33 260 786	-11 705 206	-11 653 192	4,0
TOIMINTAKATE	-27 936 080	-28 985 530	-29 557 849	-10 166 545	-10 114 531	4,3

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	TEKNINEN LAUTAKUNTA Tekninen toimi Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tavoitteena on hoitaa tehtävät tehokkaasti, taloudellisesti, asiakas-keskeisesti ja joustavasti. Toimintaan kuuluvat teknisen toimen hallinto, liikenneväylät, puistot ja muut yleiset alueet, jätehuolto, maanmittaus, joukkoliikenne sekä haja-asutusalueiden vesihuolto.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Liikenneväylät: Katuja ja kevyen liikenteen väylien kunnossapito	€/km	5579	5383	5289	5342	5400

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Liikenneväylät:					
Kadut ja kevyen liikenteen väylät (km)	27,1	27,1	27,1	28,1	28,1
Kunnossapidettävät tiet (km)	27,5	27,5	27,5	27,5	27,5
Avustettavat yks.tiet (km)	45	34	45	45	45
Puistot ja yleiset alueet:					
Rakennettuja puistoalueita (ha)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Leikki- ja uimapaikat (kpl)	9	9	9	9	9
Uimapaikat, sivukylät	6	6	1	1	1
Venelaskupaikat	5	6	6	6	6
Senioripuisto	1	1	1	1	1
Liikuntapaikat ja -alueet:					
Urheilukenttä (kpl)	1	1	1	1	1
Tenniskenttä (kpl)	2	2	2	2	2
Latupohjia kk-alue (km)	30	30	30	30	30
Latupohjia, sivukylät (km)	100	85	85	85	85
Jääalueet (kpl)	2	2	2	2	2
Jäähalli (kpl)	1	1	1	1	1
Kuntosali (kpl)	1	0	0	0	0
Lähiliikuntapaikka (kpl)	6	6	6	6	6
Luontopolku	2	2	5	7	9
Skatepark	1	1	1	1	1
Frisbeegolf-rata	1	1	1	1	1
Maanmittaus:					
Kirkonkylän asemakaava-alue	2	2	2	2	2
Ranta-asemakaava-alue	14	14	14	14	14
Rantaosayleiskaava-alue	8	8	8	11	11
Kaivosalueen osayleiskaava	1	1	1	1	1
Kaivosalueen asemakaava-al.	1	1	1	1	1
Simojärven kalasataman asemakaava			1	1	1

Perustiedot:

Henkilöstö

Tekninen johtaja
Työnjohtaja puisto/ työllistetyt

TP2020   **TA2021**   **TAE2022**   **TS2023**   **TS2024**

0,7	0,5	0,4	0,4	0,4
		1	1	1

Hallintosihteeri / toimistosihteeri v. 2022 alk.
 Koneenkuljettaja/ Puistotyöntekijä
 Kesäinsinööri/ opiskelija (arkistojen siirto, digitointi)
 Kenttämestari

0,6	0,6	1	1	1
1	1	2	2	2
		1		
1	1	1	1	1

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	78 170	69 789	28 100	28 100	28 100	-59,7
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	9737	9300	9300	9300	9300	-52,7
Vuokratuotot	1606					
Muut toimintatuotot	1411					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	90925	79 089	37 400	37 400	70 100	-52,7
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-157 124	-197 708	-352 187	-312 700	-279 150	78,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-36 992	-44 902	-80 895	-71 693	-63 875	80,2
Muut henkilösivukulut	-5 118	-8 719	-15 393	-13 651	-12 168	76,5
Palvelujen ostot	-305 211	-297 505	-357 651	-360 569	-361 503	37,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-75 529	-112 700	-111 800	-99 700	-89 700	-0,8
Avustukset	-35 593	-35 000	-55 000	-55 000	-55 000	57,1
Vuokrat	-559 025	-26 670	-82 080	-112 054	-78 062	207,8
Muut toimintakulut	-100	-2 000				-100,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 174 692	-725 204	-1 055 006	-1 025 367	-939 458	52,4
TOIMINTAKATE	-1 083 767	-646 115	-1 017 606	-987 967	-902 058	65,2

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Hallinto:

- * Tekninen johtaja/rakennustarkastaja
- * Teknisen osaston sihteeri 100%
- * Määräaikainen työntekijä arkistojen siirtoon ja digitointiin.
- * Lomarakennuspaikkojen myynti ja vuokraus verkkosivujen kautta.
- * Osallistutaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukeviin prosesseihin.
- * Koko kunnan kattava vesihuoltotarpeiden selvitys ja uusien linjojen suunnittelu. Hankkeeseen on saatu maaseuturahaston avustusta 100%. Budjetti 80 000 euroa. Samalla jatketaan Ranuan kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelman laadintaa huomioiden tarveselvityksessä esille tulleet asiat. Mikäli avustusta saadaan, niin palkataan määräaikainen projektityöntekijä.

Liikenneväylät:

- * Yksityisteiden avustaminen enintään 580 eurolla/km (edellyttäen, että tiellä on tiekunta, tie on pysyvän asutuksen pääsytie ja tien pituus on vähintään 300 m). Määräraha yhteensä 28 000 euroa.
- * Yksityisteiden peruskorjauksen avustaminen 7 000 euron määrärahalta/vuosi. Avustusta myönnetään vahvistetun määrärahan mukaan kuitenkin siten, että kunnan avustus tiekunnille on 10 – 50 % hyväksytyistä kustannuksista ja julkisen rahoituksen osuus on yhteensä enintään 80 %.
- * Osallistutaan Lapin kuntien liikenneturvallisuuden yhteiseen toimijatyöhön.
- * Kolomaan teollisuusalueen ja Pappilanniemen uuden asuinalueen tiesuunnitelmien teko asemakaavan valmistuttua suunnitelmavuonna 2023.
- * Kaavateiden korjausinvestoinnit suunnitelmakaudella vuonna 2020 valmistuneen kuntokartoituksen pohjalta. (Peurantie, Vasantie, Porontie 2022) Päälylysty 2022 Repotie ja Tuulimyllyntie
- * Kaavateiden perusrannusten suunnitteluun varattu vuosittainen määräraha.
- * Kunnan kaavateiden ja Simontaipaleen, sekä Teerivaarantien loppuosan hoito jatkuu kunnan kilpailuttamana urakkana

Puistot ja muut yleiset alueet:

- * Perustetaan työnjohtajan toimi, jossa työnjohtajan vastuualueella työllistämisyksikön välittämien työntekijöiden työnjohto sekä koko kunnan alueen luontopolkujen, tulipaikkojen ja muun retkeilyverkoston kartointus, kehittäminen, suunnitelmallinen korjaus ja ylläpito sekä palvelujen markkinointi yhteistyössä Ranuan seudun matkailun, Business Ranuan ja paikallisten yritysten kanssa.
- * Honkivaaran mäenlaskupaikan kehittäminen yhteistyössä maanomistajan kanssa määrärahavuonna ja suunnitelmakaudella (tulipaikka/ laavu mäen huipulle).
- * Perustetaan koneenkuljettaja/ puistotyöntekijän toimi, jonka vastuualueena on kunnan vastuulla olevien luontopolkujen, tulipaikkojen ja muun retkeilyverkoston ympärivuotinen huolto, ylläpito ja korjaus.
- * Jatketaan neuvotteluja metsähallituksen ylläpidosta lakkautuvien matkailulle tärkeiden luontokohteiden ylläpidon siirrosta kunnan vastuulle. Kohteiden korjaus ja ylläpito kokeiluluonteisesti 5 vuoden määräajaksi, jonka jälkeen ylläpitoa jatketaan mikäli vaikutukset kunnan kehitykseen osoittautuvat positiiviseksi.
- * Kelkkareittien ja talvipyöräilyreittien hoito järjestetään omana työnä ja työvuorosuunnittelulla varmistetaan reittien hoidon laadun nosto. Tavoitteena talvimatkailun lisääntyminen.
- * Jäähallin iltajäiden ja ulkojäiden viikonloppuhoidot ostopalveluna. Ulkojäät hoidetaan kerran lauantaina ja sunnuntaina sekä muina juhlapäivinä.
- * Hiihtolajien la-su viikonloppuhoito omana työnä työvuorosuunnittelun avulla.
- * Taajama-alueen puisto- ja viheralueiden hoito sekä kunnan rakennusten pihapiirien hoito.
- * Moottorikelkkareittien osalta kyläreittien yhdysreittien suunnittelua jatketaan ja rakentamisen aloittaminen budjettivuonna ja suunnitelmakaudella.
- * Kylätoimikunnille ja retkeilyreittejä ylläpitäville yhdistyksille tarjotaan avustusta, jonka voi käyttää kylän/reittien kehittämisen kannalta tarpeellisiksi katsomiin kohteisiin. Määräraha 30.000 € (avustus max. 5000 euroa/ hakija).
- * Siuruajoen kelkkareittisillan lupaprosessin ja rakentamisen aloitus/ valmistelu.
- * Simojärven veneily mahdollisuuksien kehittäminen. Veneenlaskupaikka Pohjasperään sekä eteläpään venesatama- alueen tulipaikkojen ja levähdysalueen kehittäminen.
- * Kyläkuvan kaunistaminen kukkaistutuksin kesäkausina (budjetti 2500 euroa).
- * 105 juhlavuoden kukkaistutus urheilukentän laitaan Pudasjärventien näkymään.
- * Luovutaan venesatamien venepaikkojen vuokrauksesta. Mikäli kysyntä ylittää venepaikkojen määrän, niin tarkastellaan tilannetta uudelleen/ kehitetään sähköistä varausjärjestelmää.

Liikunta-alueet ja paikat:

- * Vanhan tekonurmen hyödyntäminen koulun piha- alueelle ja urheilukentän ympäristössä.
- * Uimahyppypaikan suunnittelu ja rakentaminen Iksenpuistoon 2022-2023

Joukkoliikenne:

- * Asiointiliikenne kuudella taksilinjalla ajetaan kouluaikoina kerran viikossa ja muulloin kaksi kertaa viikossa. Matkustajamäärän tulee olla vähintään kaksi henkilöä/ajokerta.

Jätehuolto:

- * Jätehuollon viranomaistehtävät hoitaa isäntäkuntamallilla Rovaniemen kaupunki. Rovaniemen kaupungin teknisen lautakunnan jätehuoltojaostoon on nimetty edustaja Ranuan kunnasta. Jätehuollon järjestämisestä vastaa Napapiirin Residuum Oy.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Toimitila- ja vuokrauspalvelu Rakennusmestari/Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnan kiinteistöjen hoito ja kunnossapito Maa- ja metsätilat

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Kiinteistöjä hoidetaan taloudellisesti	bruttokustannukset eu- roa/m ³	18,75	17,37	20,12	-	-

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Kiinteistöjen ja tilojen käyttö (kuutiot)					
Sivistystoimi	20854	20854	7865	7865	7865
Perusturva	2554	3554	3 554	3 554	3 554
Vuokratut kiinteistöt	31434	31434	45913	45913	45913
Tekninen toimi	1 929	1929	1 929	1 929	1 929
Ulkopuolisille vuokrattavat.	-	-	5 632	5 632	5 632
Virastot ym.			-	-	-
Liikunta/nuoriso	21 495	21 495	21 495	21 495	21 495
Tyhjät/ purettavat kiinteistöt	27 382	27382	41030	35719	-
Määrä (kpl)	33	33	32	33	21

Perustiedot:

	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Rakennusmestari	1	1	1	1	1
Siivoaja oppisopimus	-	-	2	2	2
Ammattimies oppisopimus	-	-	1	1	1
Kiinteistönhoitaja	4	2	2	2	2
Laitosmies	-	-	-	-	-
Siivoaja	9	9	9	9	9
Rakennusmies, vak.	2	1	1	1	1
Vuokratyöntekijä	1	-	-	-	-
Vanhempi ammattimies	2	2	1	1	1
Autonkuljettaja	1	1	1	1	1
Käytössä olevat tilat:					
Kiinteistöt m ²	18546	18876	17813	17813	17813
m ³	83898	84898	86388	86388	86388

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	141 717	100 737	54 917	32 650	32 650	-45,5
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	1 534 272	1636 039	1 906 067	1 603 503	1 542 270	16,5
Muut toimintatuotot	4 235					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 680 679	1 736 771	1 960 984	1 636 153	1 574 920	12,9
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-358 273	-428 364	-499 208	-447 018	-450 964	16,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-81 719	-98 973	-116 313	-104 153	-105 071	17,6
Muut henkilösivukulut	-11 304	-19 019	-22 034	-19 731	-19 909	15,9
Palvelujen ostot	-539 914	-369 247	-475 377	-550 319	-697 589	28,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-548 622	-519 897	-565 155	-474 635	-475 545	8,7
Avustukset						
Vuokrat	-32 046	-4 600	-1 050	-1 050	-1 050	-77,2
Muut toimintakulut	-1 126	-34 700	-65 200	-65 200	-65 200	87,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 573 002	-1 474 700	-1 744 337	-1 662 106	-1 815 328	18,3
TOIMINTAKATE	107 676	262 071	216 647	-25 953	-240 408	-17,3

*Soten vaikutukset vuokratuloihin puuttuvat. Laskelmaa täydennetään.

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Maa- ja metsätilat:

* Kunnan metsien hoito metsähoitosuunnitelman mukaisesti.

- * Simontaipaleen mökkialueen laajennusalueen metsien hoito ja mahdollinen laajennusrakentaminen huomioiden 10 vuoden aikajänteellä.
- * Eläinpuiston alueen kehittäminen kunnan omistamalla maa- alueella. Repotien mökkialueen infran suunnittelu 2022, rakentaminen suunnitelmakaudella.
- * Simontaipaleen vedenottoman rakentaminen mikäli lupaprosessi vedenottamolle valmistuu keväällä 2022

Toimitila- ja vuokrauspalvelu:

- * Rakennusten jatkuva huolto ja korjaus. Budjetissa varataan kohteisiin määräraha jatkuvaan huoltoon/ korjauksiin.
- * Siivoustyön mitoitus vuonna 2023 käytössä oleviin ja valmistuviin kohteisiin.
- * Vanhan yläasteen, lukion, yläasteen pajarakennuksen, infopoliksen, monitoimitalon/päiväkodin, kirjaston, bänditilan, purkaminen suunnitelmakaudella. Vanhan sairaalan purkaminen vuonna 2023-2025. Peuran tien ryhmäperhepäiväkodin myyminen 2022, mikäli myynti ei tuota tulosta, niin kylmilleen laitto 2022 ja purku 2023.
- * Kunnanviraston purkaminen 2022
- * Kauppakeskuksen tiloissa olevasta osakkeesta luopuminen.
- * Saukkojärven kotiseutumuseosta, Niittyvillasta, Senioritalosta, Koivutie 16 B ja 16 C –taloista luopuminen suunnitelmakaudella. Terveystalon kylmilleen laitto ja purkaminen kun nykyisten vuokralaisten vuokrasopimus loppuu nykyisillä ehdoilla. (Talo tukiyhdistyksen omistamalla maalla)
- * Toivolan koulun ylläpito ja huolto/ korjaus.
- * Kuhan koulun ylläpito 2020 luvun loppuun oppilasmäärän kehitystä seuraten.
- * Koulu/monitoimikeskushankkeen valmistuminen ja piha- alueen kehittäminen
- * Teknisen henkilöstön eläköitymiseen varautuminen oppisopimuskoulutuksen kautta.
- * Päiväkodin rakentaminen

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Pelastustoimi/kuntien yhteistoiminta Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Alueellisen pelastustoimen järjestämisvastuu on Lapin liitolla. Pelastuslaitoksen toimipisteet on hajautettu Lapin kuntiin. Kunnat vastaavat pelastustoimen kustannuksista tilinpäätösten keskiarvojen (50 %) ja kuntien asukasluvun (50 %) perusteella.

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-404 802	-392 000	-415 173			5,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-404 802	-392 000	-415 173			5,9
TOIMINTAKATE	-404 802	-392 000	-415 173			5,9

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Rakennusvalvonta Rakennustarkastaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen määräysten ja ohjeiden valvonta sekä rakentamisen neuvonta. Tavoitteena hyvä rakennettu ympäristö sekä rakentamisen laadun säilyttäminen

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
- Rakennus- ja toimenpideluvat	87	120	120	120	120
- Ilmoitukset	30	50	30	30	30
- Lausunnot	2	20	20	20	20
- Poikkeamisluvat	8	10	10	10	10
- Katselmukset	91	250	250	250	250

Perustiedot:	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Henkilöstö					
Rakennustarkastaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	100					
Maksutuotot	25 190	41 700	42 700	43 700	44 700	2,4
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	25 386	41 700	42 700	43 700	44 700	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-46 386	-37 273	-65 100	-65 100	-65 100	74,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-11 137	-8 685	-15 168	-15 168	-15 168	74,6
Muut henkilösivukulut	-1544	-1 671	-2 874	-2 874	-2 874	72,0
Palvelujen ostot	-34 755	-25 564	-24 802	-25 780	-25 698	-3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-284	-1 200	-1 000	-1 000	-1 000	-16,7
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut	-3					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-94 109	-74 393	-108 084	-109 922	-109 840	46,4
TOIMINTAKATE	-68 722	-32 693	-66 244	-66 222	-65 140	102,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Vanhan arkiston siirto ja digitointi
- * Suunnitelmakaudella varaudutaan Suhangon kaivoshankkeen mahdolliseen käynnistymiseen ja mahdollisiin lisäresurssitarpeisiin rakennusvalvonnassa ja asiantuntijatehtävissä.
- * Kesäkauden ruuhkien purkuun insinööriopiskelija.

Tehtävä/tulosalue:	Ympäristönsuojelu
Tilivelvollinen:	Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Ympäristönsuojelupalvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta. Tulosityksikkö sisältää myös omat hankkeet

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 186	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-121		-116	-116	-116	
Muut henkilösivukulut	-9	-39	-34	-34	-34	-12,8
Palvelujen ostot	-35 595	-32 461	-35 718	-36 856	-37 303	10,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 911	-35 000	-38 368	-39 506	-39 953	9,6
TOIMINTAKATE	-36 911	-35 000	-38 368	-39 506	-39 953	9,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

* Ympäristönsuojelun yhteistyösopimusta jatketaan Rovaniemen kaupungin kanssa ja palvelutaso säilytetään hyvällä tasolla.

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2020	TA2021	TAE2022	TS2023	TS2024
Kiinteistöjen hoito on taloudellista ja tehokasta	euroa/m ³	18,75	17,37	17,37	29,45	18,47
Simontaipaleen lomatonttien myynti/vuokraus	myydyt tontit/v	2	5	10	8	7
Viranomaistoimenpiteet ovat laadultaan vaikuttavia ja tehokkaita ja ne suoritetaan nopeasti	käsittelyaika/toimenpide/vko	2	2	2	2	2
Rakennus- ja toimenpidelupien käsittely	Lupien käsittelyaika/vko	4	4	4	4	4
Kaavateiden toimivuuden ja turvallisuuden parantaminen - päällystetään vuosittain - kunnossapito on hyvää ja laadukasta	Asiakaspalaute/valituksia max/vuosi	5	0	5	5	5

Tekninen lautakunta yhteensä:

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	219 987	170 521	83 017	60 750	60 750	-51,3
Maksutuotot	25 190	41 700	42 700	43 700	44 700	2,4
Tuet ja avustukset	9737	9 300	9300	9 300	9 300	
Vuokratuotot			1 906 067	1 603 503	1 542 270	16,5
Muut toimintatuotot	1 542 075	1 636 039				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 796 989	1 857 560	2 041 084	1 717 253	1 657 020	9,9
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-562 969	-665 845	-918 995	-827 318	-797 714	38,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-129 969	-152 460	-212 492	-191 130	-184 230	39,4
Muut henkilösivukulut	-17 975	-29 448	-40 335	-36 290	-34 985	37,0
Palvelujen ostot	-1 320 278	-1 116 777	-1 308 721	-973 524	-1 122 093	21,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 624 435	-633 797	-677 955	-575 335	-566 245	7,0
Avustukset	-35 593	-35 000	-55 000	-55 000	-55 000	57,1
Vuokrat	-591 071	-31 270	-83 130	-113 104	-79 112	165,8
Muut toimintakulut	-1 229	-36 700	-65 200	-65 200	-65 200	77,7
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 283 520	-2 701 297	-3 361 828	-2 836 901	-2 904 579	26,3
TOIMINTAKATE	-1 486 529	-843 737	-1 320 744	-1 119 648	-1 247 559	62,5

Käyttötalousosa/koko kunta yhteensä:

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 910 729	2 541 912	2 604 048	1 421 335	1 406 371	2,4
Maksutuotot	1 319 125	1 268 435	1 255 183	201 250	202 250	-1,0
Tuet ja avustukset	417 343	421 375	455 445	304 445	304 445	8,1
Vuokratuotot	1 838 808	1 925 719	2 187 047	1 961 744	1 900 511	13,6
Muut toimintatuotot	104 617	61 100	26 775	8 575	8 575	-56,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 590 622	6 218 541	6 528 498	3 897 349	3 822 152	5,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-11 348 401	-11 703 285	-12 640 383	-6 244 183	-6 214 427	8,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 680 137	-2 773 514	-3 039 968	-1 444 960	-1 437 559	9,6
Muut henkilösivukulut	-359 049	-525 188	-558 851	-274 340	-272 966	6,4
Palvelujen ostot	-14 176 658	-15 077 330	-15 850 463	-4 066 929	-4 202 465	5,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 738 986	-1 791 795	-1 950 899	-1 091 492	-1 082 402	8,9
Avustukset	-2 598 457	-1 084 980	-1 156 680	-168 100	-168 100	6,6
Vuokrat	-3 871 728	-3 375 574	-3 169 169	-2 884 518	-2 823 185	-6,1
Muut toimintakulut	-77 232	-168 030	-109 270	-98 120	-98 120	-35,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 850 648	-36 499 696	-38 475 683	-16 272 642	-16 299 224	5,4
TOIMINTAKATE	-30 260 026	-30 281 155	-31 947 185	-12 375 293	-12 477 072	5,5

Toimintakate

Toimintakate osoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla sekä rahoitustuotoilla, joista on vähennetty rahoituskulut.

Toimintakate on talousarviovuonna -31.947.185 euroa (toimintatuotot – toimintakulut) ja toimintakate kasvaa vuoden 2021 talousarvioon nähden 5,5 % ts. 1.666.030 euroa. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 9,5 %.

Verotulot

Verotuloja arvioidaan talousarviovuonna 2022 kertyvän yhteensä n. 10.570.000 euroa. Talousarviovuonna tuloveroprosentti säilytetään ennallaan 19,75 %:ssa. Kiinteistöveroprosentit säilytetään ennallaan seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistövero 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistövero 1,15 %.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia arvioidaan talousarviovuonna kertyvän yhteensä 21.432.000 euroa. Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2022 yhteensä n. 10,6 miljardia euroa ja kasvavat valtakunnallisesti n. 600 milj. eurolla (5,8 %) vuodesta 2021. Kuntakohtaiset prosenttimuutokset vaihtelevat suuresti johtuen mm. väestönkehityksestä. Vuonna 2023 valtionosuudet muuttuvat merkittävästi johtuen hyvinvointialueiden perustamisesta.

Valtionosuuden muutoksiin vuodesta 2021 vuoteen 2022 vaikuttavat mm.

- verotulomenetysten kompensaaion kasvu
- kustannustason muutoksesta johtuva indeksikorotus + 2,5 %
- valtionosuuksien korotus
- tehtävämuutokset
- kilpailukyky sopimusleikkauksen muuttaminen pysyväksi pienentää kuntien valtionosuuksia
- lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannusjaon tarkistus, mikä vähentää valtionosuutta ja on tulkittava valtionosuusleikkaukseksi
- vuoden 2022 valtionosuuskissa ei ole enää koronatukia.

Ennakkolaskelmien mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee koko maassa 3,9 %. Ranualla valtionosuudet nousevat 0,8 %.

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Vuosikatetta odotetaan talousarviovuonna kertyvän 224.815 €, ts. 61 €/asukas. Vuosikatteen osuus poistoista on 28 %. Poistojen määrän arvioidaan olevan 796.269 euroa ja talousarviovuonna tilikauden alijäämäksi arvioidaan -571.454 euroa.

Vuosikatetta kertyy suunnitelmakaudella yhteensä 620.450 euroa, mikä ei riitä kattamaan korvausinvestointeja eikä poistoja. Talousarvion käyttötalousosaan on sisällytetty käytöstä poistettavien kiinteistöjen purkukustannuskirjauksia taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 sekä vielä vuodelle 2025.

Seuraavana on esitetty tuloslaskelma sisältäen sisäiset erät (sivu 64) sekä ulkoinen tuloslaskelma, jossa sisäiset erät eivät ole mukana (sivu 65).

TULOSLASKELMA; ULKOINEN/SISÄINEN	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 910 729	2 541 912	2 604 048	2,4
Maksutuotot	1 319 125	1 268 435	1 255 183	-1,0
Tuet ja avustukset	417 343	421 375	455 445	8,1
Vuokratuotot	1 838 808	1 925 719	2 187 047	13,6
Muut toimintatuotot	104 617	61 100	26 775	-56,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 590 622	6 218 541	6 528 498	5,0
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 348 401	-11 703 285	-12 640 383	8,0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 680 137	-2 773 514	-3 039 968	9,6
Muut henkilösivukulut	-359 049	-525 188	-558 851	6,4
Palvelujen ostot	-14 176 658	-13 569 708	-15 850 463	5,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 738 986	-1 791 795	-1 950 899	8,9
Avustukset	-2 598 457	-2 592 602	-1 156 680	6,6
Vuokrat	-3 871 728	-3 375 574	-3 169 169	-6,1
Muut toimintakulut	-77 232	-168 030	-109 270	-35,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 850 648	-36 499 696	-38 475 683	5,4
TOIMINTAKATE	-30 260 026	-30 281 155	-31 947 185	5,5
Verotulot	10 232 115	9 800 000	10 570 000	7,9
Valtionosuudet	22 065 347	21 184 000	21 432 000	1,2
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	44 937	50 000	55 000	10,0
Muut rahoitustuotot	114 395	260 000	225 000	-13,5
Korkokulut	-51 419	-100 000	-60 000	-40,0
Muut rahoituskulut	-41 490	-100 000	-50 000	-50,0
VUOSIKATE	2 103 859	812 845	224 815	-72,3
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-756 943	-807 388	-796 269	-1,4
Arvonalentumiset	-353 232			
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	993 684	5 457	-571 454	-11 119
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	123 308			
Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 116 992	5 457	-571 454	-11 119

TULOSLASKELMA; ULKOINEN	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 236 755	1 056 662	1 151 375	10,7
Maksutuotot	1 319 125	1 268 435	1 255 183	-1,0
Tuet ja avustukset	417 343	421 375	455 445	8,1
Vuokratuotot	445 469	424 227	456 307	7,6
Muut toimintatuotot	104 617	61 100	26 775	-56,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 523 309	3 231 799	3 363 194	4,1
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 348 401	-11 703 285	-12 640 383	8,0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 680 137	-2 773 514	-3 039 968	9,6
Muut henkilösivukulut	-359 049	-525 188	-558 851	6,4
Henkilöstökulut yhteensä	-14 387 587	-15 001 987	-16 239 202	8,2
Palvelujen ostot	-12 502 860	-12 084 458	-14 415 899	6,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 738 876	-1 791 795	-1 950 899	8,9
Avustukset	-2 598 457	-2 592 602	-1 156 680	6,6
Vuokrat	-2 478 320	-1 874 082	-1 438 429	-23,2
Muut toimintakulut	-77 232	-168 030	-109 270	-35,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 783 332	-33 512 954	-35 310 379	5,4
TOIMINTAKATE	-30 260 023	-30 281 155	-31 947 185	5,5
Verotulot	10 232 115	9 800 000	10 570 000	7,9
Valtionosuudet	22 065 347	21 184 000	21 432 000	1,2
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	44 937	50 000	55 000	10,0
Muut rahoitustuotot	114 395	260 000	225 000	-13,5
Korkokulut	-51 419	-100 000	-60 000	-40,0
Muut rahoituskulut	-41 490	-100 000	-50 000	-50,0
VUOSIKATE	2 103 862	812 845	224 815	-72,3
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-756 943	-807 388	-796 269	-1,4
Arvonalentumiset	-353 232			
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	993 687	5 457	-571 454	-11 119
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	123 308			
Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 116 995	5 457	-571 454	-11 119

4

INVESTOINTIOSA

KOHDE (1000 €, kustannusarvio brutto ja taloussuunnitelmavuodet netto)	Kustannusarvio	Talousarvio 2022			Taloussuunnitelma	
		Menot	Tulot	Netto	2023	2024
Pitkävaikutteiset menot						
Peurajärven kunnostus	-75	-75		-75		
Kanta-arkisto	-150	-50		-50	-50	-50
Pitkävaikutteiset menot yhteensä	-225	-125		-125	-50	-50
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueiden osto	-300	-100		-100	-100	-100
Maa- ja vesialueet yhteensä	-300	-100		-100	-100	-100
Rakennukset						
Koulu/monitoimikeskushankkeen toteuttaminen (rakennuttajakustannukset)	-100	-100		-100		
Päiväkoti uusi	-1 900	-1 500		-1 500	-400	
Yläaste/lukion sisäpintojen remontointi	-200			0	-200	
Rantakoulu I Lunastukseen varautuminen	-440	-440		-440		
Lukion lunastaminen	-310				-310	
Suunnittelumäärä yläkoulu/lukio hankesuunnitelmaan, edellyttää tilatarpeiden selvitystyön 11.4.2022 mennessä	-100	-100		-100		
Rakennukset yhteensä	-3 050	-2 140	0	-2 140	-910	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kaavateiden ja kevyen liikenteen väylien asfaltoinnit (Tuulimyllyntie, Repotie)	-450	-150		-150	-150	-150
Kaavateiden perusparannus, Peurantie, Porontie, Vasantie	-1 000	-500		-500	-250	-250
Siuruajoen reittisilta ja reitin muutos	-30	-30		-30		
Koulukeskuksen piha-alueen kehittäminen	-400	-400		-400		
Simontaipaleen vesiverkoston vedenottamon rakentaminen (edellyttää luvan saantia)	-120	-120		-120		
Pohjasperän veneenlaskuluiska ja parkkipaikka	-40	-40		-40		
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 040	-1 240	0	-1 240	-400	-400
Koneet ja kalusto						
Kalusto, koulumonitoimikeskuksen varustus	-700	-700		-700		
Sähköautojen latauspisteet	-20	-20		-20		
Moottorikelkka ja reki (retkeilyreittien huolto)	-15	-15		-15		
Niittokaluston hankinta	-30	-30		-30		
Koneet ja kalusto	-765	-765	0	-765	0	0
Osakkeet ja osuudet	-20			0	-10	-10
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	-20	0	0	0	-10	-10
YHTEENSÄ	-6 400	-4 370	0	-4 370	-1 470	-560

5

RAHOITUSOSA

RAHOITUSOSA		TP 2020	TA2021	TA2022	TS 2023	TS 2024
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	2 103 869	812 845	224 815	233 707	161 928
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-4 235				
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 148 129	-1 795 000	-4 370 000	-1 470 000	-560 000
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	+					
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+	5 853				
Toiminnan rahavirta	+/-	957 358	-982 155	-4 145 185	-1 236 293	-398 072
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-	-403 313				
Antolainasaamisten vähennykset	+	5 045	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+			3 500 000	400 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-344 824	-330 000	-330 000	-525 000	-525 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		214 266	-1 287 155	-950 185	-1 336 293	-898 072
Lainakanta 31.12.		3 034 502	2 417 000	5 917 000	5 792 000	5 267 000
Investointien tulorahoitus, %		183,2 %	45,3 %	5,1 %	15,9 %	28,9 %
Kassavarat 31.12.		6 210 441	4 189 135	4 138 950	2 802 657	1 904 585

*kassavarat korjattu manuaalisesti 2022 alkaen

6

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa henkilöstömenojen osuus kaikista toimintakuluista (ulkoinen) on 46,0 % (2021; 44,8%).

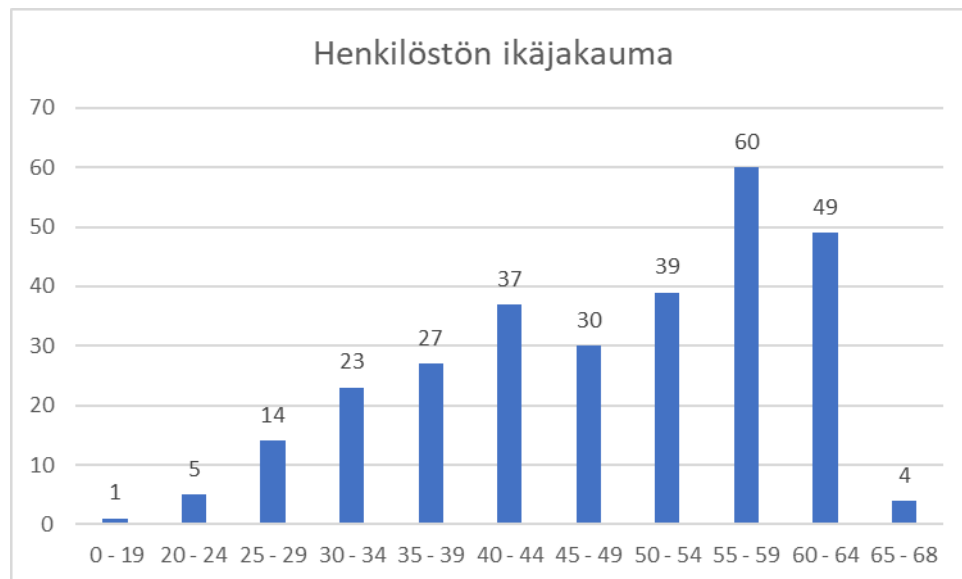
Henkilöstösuunnitelman mukaan kokonaishenkilöstömäärä tulee vähenemään jonkin verran suunnitelmakaudella. Vähennysmäärä koko taloussuunnittelukaudella on yhteensä yhdeksän henkilötyövuotta.

Taulukossa 1 on eriteltyä hallintokunnittain henkilöstösuunnitelma vuoteen 2024 saakka.

	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
<u>Vakinaiset ja määräaikaiset</u>				
Kunnanhallitus	8,4	8,3	8,3	8,3
Perusturvalautakunta	125,0	129,0	1,0	1,0
Sivistyslautakunta	119,0	127,2	121,1	120,2
Tekninen lautakunta	18,1	21,5	24,0	24,0
<u>Palkkatuella palkatut</u>				
Keskimäärin kuukaudessa	10,0	10,0	10,0	10,0
Yhteensä	280,5	296,0	164,4	163,5

Taulukko 1. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2021 – 2024.

Kunta-alalla työskentelevän henkilöstön keski-ikä on 44,3 vuotta (KEVA 30.6.2021). Ranualla henkilöstön keski-ikä on em. korkeampi (48,3 v 21.10.2021). Kuviossa 1 on esitetty henkilöstön ikäjakauma 21.10.2021.

Kuvio 1. Henkilöstö ikärakenne, lähde henkilöstöhallinto-ohjelma 21.10.2021.

Eläkepoistuma tuo liikkumavaraa ja mahdollistaa palvelutuotannon ja resurssien uudelleen arvioinnin sekä edesauttaa osaltaan talouden sopeuttamista lähivuosina. Ennusteen mukaan vuosina 2025 – 2029 eläkepoistuma tulee kasvamaan. Odotettavissa oleva sote-rakennemuutos ja muut palvelutarpeiden ja -vaatimusten muutokset tuovat haasteita työntekijöiden osaamisen ja esimiestyön kehittämiseksi. Taulukossa 2 on esitetty eläkepoistumaennuste vuosille 2022 – 2026.

Vuosi	Eläkepoistuma	Eläkepoistuma, %
2022	14	4,2
2023	14	4,2
2024	13	3,9
2025	17	5,1
2026	18	5,4

Taulukko 2. Eläkepoistuma, lähde Keva 21.10.2021.

Erityisenä painopistealueena suunnitelmakaudella tulevat olemaan muutos- ja tiedolla johtaminen sekä henkilöstön osaamisen varmistaminen. Lisäksi panostetaan henkilöstön tuottavuusajattelun ja priorisoinnin kehittämiseen. Osaamisen kehittämisessä keskitytään hiljaisen tiedon siirtämiseen ja suunnitelmalliseen henkilöstökoulutukseen toimintaympäristön muutoksista ja toiminnan tarpeista käsin. Koulutussuunnitelmat laaditaan vuosittain osastoittain ja aihealueittain. Tavoitteita, osaamista ja työsuoritusta edistävää koulutusta tarjotaan tasapuolisesti ja lainsäädännön vaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Pitkäjänteisen henkilöstö- ja koulutussuunnitelun avulla voidaan ylläpitää kustannustehokas ja tuloksellinen henkilöstörakenne sekä sopeuttaa palvelutuotanto ikärakennemuutokseen ja työtehtävissä tapahtuviin muutoksiin.

Työhyvinvoinnista huolehtimalla parannetaan työelämän laatua sekä lisätään työnantajan ja koko henkilöstön välistä yhteistyötä. Työhyvinvointiin panostamista jatketaan esimiestyön kehittämisellä ja työyhteisöjohtamiseen panostamisella. Työhyvinvointia lisätään myös työergonomian ja työmenetelmien kehittämisen avulla.

Henkilöstön kokeman työtyytyväisyyden, terveyden ja hyvinvoinnin avulla työn laatua ja tehokkuutta parannetaan ja samalla asiakastyytyväisyys sekä työn ja organisaation tuottavuus lisääntyvät. Koko henkilöstöä koskeva työhyvinvointikysely toteutetaan suunnitelmakaudella vuosittain. Työterveyshuolto tekee työterveyskyselyt kolmen vuoden välein.

Henkilöstön fyysistä ja psyykkistä jaksamista tuetaan erilaisilla työterveyshuollon ja työsuojelun toimintamalleilla. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämistä tuetaan kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointietu ePassi Flexillä. Vuosina 2021-2022 tuetaan työntekijöiden hyvinvointia mm. Hyvä Mieli – kampanjalla.

Kunnan palkkapolitiikassa noudatetaan voimassa olevia virka- ja työehtosopimuksia. Palkkausta määriteltäessä noudatetaan tasapuolista ja oikeudenmukaista linjaa ottaen huomioon käytettävissä olevat järjestelyvaraerät ja muut kunnan resurssit.

Kehityskeskustelut (esimies-alaiskeskustelut) käydään vuosittain kaikissa tulosityksiköissä. Kehityskeskustelujen painopisteinä ovat osaamisen vahvistaminen, työnku- van ja työprosessien selkiyttäminen sekä molemminpuolisen palautteen antaminen. Kehityskeskusteluiden käymisestä raportoidaan kunnanhallitukselle vuosittain viimeistään seuraavan vuoden tammikuussa.

Henkilöstöhallinnossa nojaututaan valtuuston vahvistamaan hallintosääntöön, henkilöstöohjelmaan sekä henkilöstöpoliittiseen ohjelmaan. Lisäksi noudatetaan kunnanhallituksen vahvistamaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, virkavapauden ja työloman myöntämisperiaatteita sekä muita erikseen annettuja ohjeita ja periaatepäätöksiä. Suunnitelmia päivitetään uuden valtuustokauden alussa.

7 OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

Omistajapoliittiset linjaukset:

Ranuan kunnan ja kuntakonsernin tavoitteena on turvata pitkäjänteinen ja talouden kantokyvyn huomioiva toiminta/palvelutuotanto ja varmistaa pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, ennakoitavuus sekä pääomien käytön tehokkuus.

Omistajapolitiikka on johtamisen väline ja sillä linjataan mm. missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudeltaan tavoittelee.

Valtuuston vahvistamalla konserniohjeella luodaan puitteet kunnan tavoitteiden mukaiselle omistajaohjaukselle. Tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa konsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Kunnan *strateginen omistus* säilytetään talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella Ranuan Seudun Matkailu Oy:ssä, Ranuan Infra Oy:ssä ja Ranuan Vuokra-asunnot Oy:ssä.

Maapolitiikka tukee kunnan elinvoimaa, yrittäjyyttä ja asumista. Kunta jatkaa aktiivista vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa maapolitiikkaa siten, että kunnalla on hallinnassaan asumiseen, elinkeinoelämän tarpeisiin sekä vapaa-ajan toimintaan liittyvää kaavoitettua ja kaavoittamatonta maaomaisuutta. Metsäomaisuuden toimenpiteistä huolehditaan hyväksytyin metsäsuunnitelman sekä hyvien metsänhoitoperiaatteiden mukaisesti.

Kiinteistöstrategiat laaditaan koko kuntakonsernille. Salkutusta toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisesti ja salkutus pidetään ajantasaisena. Valtuusto vahvistaa kunnan kiinteistöstrategian. Kunnanhallitus antaa kunnan ennakkokannan tytäryhtiöiden kiinteistösalkutuksista.

Kunta omistaa pääsääntöisesti kunnan perustehtävän kannalta tarkoituksenmukaisia *kiinteistöjä*. Kunta voi omistaa myös kiinteistöjä, joita se vuokraa kuntalain 130 §:n edellyttämällä tavalla. Rakennusten ja tilojen käyttö pyritään huolellisen ennakkosuunnittelun avulla pitämään tehokkaana.

Sijoitussalkussa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia valtuuston päättämiä sijoitustoiminnan periaatteita.

Kunta seuraa aktiivisesti *tytäryhtiöiden* ja *kuntayhtymien* toimintaa ja antaa tarvittaessa kuntaa edustaville luottamushenkilöille toimiohjeita ja ennakkokannanottoja konserniohjeen mukaisesti.

Kuntakonsernin takaukset, sisäinen lainananto ja konsernitili:

Lainan, takauksen tai muun vakuuden antamisessa noudatetaan kuntalain 15 luvun säädöksiä (129 §) .

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt käyttävät konsernitiliä.

Talousarvio- ja suunnitelmavuosina myönnetään konsernitilin sisäitä luottolimiittiä tytäryhteisöille erittäin painavista ja perustellusta syystä kunnanhallituksen kulloinkin vahvistamaan enimmäismäärään saakka.

Tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

1. Tytäryhteisöille asetetaan talousarvio- sekä taloussuunnitelmavuosille seuraavat tulos- ja toimintatavoitteet:

Kunta huolehtii omistajaohjauksella siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon *kuntakonsernin kokonaisuus*.

- Tytäryhtiöiden tulee panostaa imagon ja mainearvon kohottamiseen sekä lisäarvon tuottamiseen omistajalle.
- Tytäryhtiöiden tulee saattaa arkistonsa lain vaatimalle tasolle ja selvittää sähköiseen arkistointiin siirtymismahdollisuuksia syksyyn 2022 mennessä.
- Tytäryhtiöiden tulee noudattaa avointa viestintää ja vuorovaikutusta sekä ottaa henkilöstö osaksi työyhteisön kehittämistä. Erityisesti tulee panostaa työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen.

Tytäryhtiöiden hallitusten vahvistamat talousarviot esitetään liitteessä (sivu 78).

2. Tavoitteet tytäryhteisöittäin

Ranuan Seudun Matkailu Oy

Koronatilanteesta johtuen Ranuan Seudun Matkailu Oy on kokenut muun matkailusektorin tavoin toiminnassaan ja taloudessaan ennakoimattomia haasteita alkuväestä 2020 lukien. Tilannetta on helpottanut kesän 2020 ja vuoden 2021 ennätyskellisen suuri kotimaisten kävijöiden määrä. Vuosi 2021 oli samankaltainen kuin edellinen vuosi. Nyt on jo tiedossa, että aasialaisia kävijöitä ei tule talvisesonkina 2021-2022. Muu kansainvälinen matkustus elpyy hiljalleen arviolta vuoteen 2024 mennessä.

Vuoden 2022 lipunmyyntitavoitteeksi on asetettu 110.000 lippua (90.000 vuonna 2021). Talvisesongissa 2021-2022 valmistaudutaan sekä kotimaisiin että palautuviin ulkomaisiin asiakkaisiin.

RSM Oy arvioi saavansa liikevaihtoa talousarviovuonna n. 4,4 M€ (57 % kasvua vuoden 2021 talousarvioon verrattuna).

Omistaja edellyttää, että Ranuan Seudun Matkailu Oy

- panostaa talousarviovuonna nykyistä enemmän digitaaliseen myynti- ja markkinointityöhön sekä viimeistelee Visit Ranua –alueorganisaation käynnistymisen
- panostaa sekä lyhyen että pitkän aikavälin investointisuunnitelmissaan erityisesti puiston vetovoimatuotteen/eläinten hyvinvoinnin parantamiseen, elinympäristön ja elinolosuhteiden parantamiseen, kohteen kiinnostavuuden lisäämiseen, uhanalaisten eläinten suojelutyöhön sekä nykyaikaisen tekniikan tuomiin mahdollisuuksiin
- panostaa jatkuvuudenhallintaan, prosessien kehittämiseen sekä mainearvon ylläpitämiseen ja kirkastamiseen
- mahdollistaa eläinpuiston alueen tonttien ja liiketoimintamahdollisuuksien tarjoamisen muille yrittäjille ja alihankkijoille.

Ranuan Infra Oy

Ranuan Infra Oy:n tavoitteet talousarviovuodelle ovat talouden ja toimintojen sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi, ympäristöystävällisyys, tehokkuus, toimintavarmuus, jatkuvuudenhallintasuunnitelmien ajantasaisuus, toiminnan taloudellisuus ja kilpailukykyinen hinnoittelu. Toimintoja ja prosesseja tehostetaan. Energian hintaan ja vuokriin tehdään talousarviovuonna indeksikorotukset.

Vuokrausliiketoiminnassa on tavoitteena markkinaehtoinen ja kilpailukykyinen hinnoittelu, käyttöasteen korkeana pitäminen ja kunnan alueen yritystoiminnan edellytysten edistäminen.

Kuituliiketoiminnassa on tavoitteena kilpailukykyinen hinnoittelu ja yhteistyö muiden seutuverkkojen kanssa. Lisäksi tehdään tehokasta markkinointia liittymämäärien kasvattamiseksi ja kuituvarausten ottamiseksi aktiivikäyttöön.

Lämpöliiketoiminnassa on tavoitteena tehokas energiahankinta ja toimitusvarmuus sekä tehokas kotimaisten energijakeiden käyttö. Lämmönjakoverkoston tehokkaamalla käytöllä ja datan keräämisellä verkoston toiminnasta etäluennan avulla sekä kaukolämpöliittymien aktiivisella markkinoinnilla ja asiakastytyväisyydestä huolehtimisella tavoitellaan energian hinnan vakaana pitämistä.

Vesiliiketoiminnassa tavoitteena on verkoston toimitusvarmuuden korkeana pitäminen, veden korkea laatu, jätevesiverkoston vuotovesien vähentäminen sekä hintojen vakaana pitäminen.

Talousarviovuonna 2022 käynnistetään halliosake-toimitila -hanke yritysten tarpeeseen. Hanke edellyttää tarkan suunnittelu- ja selvitystyön alkuvuodesta 2022.

Ranuan Vuokra-asunnot Oy

Ranuan Vuokra-asunnot Oy tavoitteena on yli 85 %:n käyttöaste. Vuokria korotetaan 1.1.2022 alkaen 2 %.

Ranuan Vuokra-asunnot Oy:n rakennuskanta kartoitettiin (kuntokartoitus / kuntotutkimus) vuoden 2021 aikana. Kartoituksen ja salkutuksen mukaiset toimenpiteet aloitetaan talousarviovuonna.

Toiminnallisena tavoitteena ja painopisteenä ovat huoneistojen korjaukset (ml. tason nostaminen), ulkoalueiden viihtyvyyteen (ulkoalueiden hoito, raivaus, leikki- ja virkistyspaikat) ja rakennusten ulkoasuun panostaminen. Lisäksi roskakatoksia, postilaatikotelineitä ja muiden rakenteita kunnostetaan ja uusitaan.

Talousarviovuonna 2022 päätetään mahdollisesta uudisrakentamisesta. Hanke edellyttää tarkan suunnittelu- ja selvitystyön alkuvuodesta 2022.

8 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET

Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan liitetään seuraavat asiakirjat:

Tasearvio talousarviovuodelle 2022
Oppilasennusteet (20.9.2021)
Yhteenveto tytäryhteisöjen talousarvioista vuodelle 2022.

TASEARVIO	1.1.2022	31.12.2022
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	380 000	380 000
II Aineelliset hyödykkeet	10 800 000	14 880 000
III Sijoitukset	9 300 000	9 300 000
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	38 500	38 500
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset	1 950 000	1 950 000
III Rahoitusarvopaperit	5 900 000	5 900 000
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 000 000	4 000 000
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 368 500	36 448 500
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	14 300 000	14 300 000
II Liittymismaksurahasto		
III Arvonkorotusrahasto		
IV Muut omat rahastot		
V Edellisten tilikausien ylijäämä	12 834 500	12 834 500
VI Tilikauden ylijäämä		-570 000
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	740 000	740 000
C PAKOLLISET VARAUKSET	25 000	25 000
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 000	2 000
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen	2 417 000	5 917 000
II Lyhytaikainen	3 050 000	3 200 000
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 368 500	36 448 500

<i>Tasearvion tunnusluvut:</i>		
Omavaraisuusaste, %	81,3	72,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,7	24,5
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	12 835	12 265
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3 469	3 315
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 417	5 917
Lainakanta 31.12., €/asukas	653	1599

KOULUJEN OPPILASMÄÄRÄN KEHITYS JA ENNUSTEET 20.9.2021

KUHAN KOULU

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2015-2016	14	3	9	4	6	4	12	52
2016-2017	15	6	5	11	6	8	4	55
2017-2018	17	9	6	5	11	6	8	62
2018-2019	18	6	12	8	5	9	7	65
2019-2020	15	12	10	13	10	6	13	79
2020-2021	13	5	12	9	13	10	8	70
2021-2022		13	6	11	9	13	10	62
2022-2023		3	13	6	11	9	13	55
2023-2024		6	3	13	6	11	9	48
2024-2025		8	6	3	13	6	11	47
2025-2026		4	8	6	3	13	6	40
2026-2027		7	4	8	6	3	13	41
2027-2028		4	7	4	8	6	3	32

KIRKONKYLÄN KOULU

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	VII-IX	E-VI
2015-2016	46	39	36	47	43	47	0		258
2016-2017	43	57	40	34	48	46	1		269
2017-2018	38	46	56	41	33	48	2		264
2018-2019	37	49	45	54	41	35	2		263
2019-2020	31	41	48	45	57	42	0	2	266
2020-2021	32	38	38	50	47	56	2	1	264
2021-2022 *	35	36	35	39	57	49	1	2	254
2022-2023	30	35	36	35	39	57	0	3	235
2023-2024	32	30	35	36	35	39	1	3	211
2024-2025	28	32	30	35	36	35	1	2	199
2025-2026	17	28	32	30	35	36	0	2	180
2026-2027	31	17	28	32	30	35	1	2	176
2027-2028	20	27	17	28	32	30	0	3	157

OPPILASMÄÄRÄN YHTEENVETO

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2015-2016	60	42	45	51	49	51	12	310
2016-2017	58	63	45	45	54	54	5	324
2017-2018	55	55	62	46	44	54	10	326
2018-2019	55	55	57	62	46	44	9	328
2019-2020	46	53	58	58	67	48	13	343
2020-2021	45	43	50	59	60	66	10	333
2021-2022	35	49	41	50	66	62	11	314
2022-2023	30	38	49	41	50	66	13	287
2023-2024	32	36	38	49	41	50	10	256
2024-2025	28	40	36	38	49	41	12	244
2025-2026	17	32	40	36	38	49	6	218
2026-2027	31	24	32	40	36	38	14	215
2027-2028	20	31	24	32	40	36	3	186

*) Esiopetusta Kuhassa ja Kirkonkylällä

YLÄKOULU

Lukuvuosi	6	7	8	9	Yht.
2014-2015	44	63	49	62	218
2015-2016	45	56	64	51	216
2016-2017	45	67	59	64	235
2017-2018	43	54	68	61	226
2018-2019	47	56	54	68	225
2019-2020	37	63	56	53	209
2020-2021	41	46	63	54	204
2021-2022	59	50	47	64	220
2022-2023	49	69	50	47	215
2023-2024	56	62	69	50	237
2024-2025	38	65	62	69	234
2025-2026	35	49	65	62	211
2026-2027	35	41	49	65	190
2027-2028	35	48	41	49	173
2028-2029	30	38	48	41	157
2029-2030	32	36	38	48	154
2030-2031	28	40	36	38	142
2031-2032	17	32	40	36	125
2032-2033	27	24	32	40	123
2033-2034	15	31	24	32	102

E-9 YHTEENSÄ

Lukuvuosi	E-6 lk.	7-9 lk.	YHT.
2013-2014	417	184	601
2014-2015	385	174	559
2015-2016	388	171	559
2016-2017	390	190	580
2017-2018	399	183	582
2018-2019	397	179	576
2019-2020	380	174	554
2020-2021	374	164	538
2021-2022	373	163	536
2022-2023	336	169	505
2023-2024	312	184	496
2024-2025	282	198	480
2025-2026	253	178	431
2026-2027	250	157	407
2027-2028	221	141	362

LUKIO YHTEENSÄ

Lukuvuosi	1.	2.	3.	4.	Yht.
2013-2014	34	25	18	2	79
2014-2015	23	28	25	1	77
2015-2016	20	24	26		70
2016-2017	22	20	24		66
2017-2018	23	20	24		67
2018-2019	20	24	17	3	64
2019-2020	23	15	24	2	64
2020-2021	26	16	15	1	58
2021-2022	14	23	14	1	52

YHTEEVETO KONSERNIYHTEISÖJEN TALOUSARVIOISTA VUODELLE 2022

	RANUAN INFRA OY	RANUAN SEUDUN MATKAILU OY	RANUAN VUOKRA- ASUNNOT OY
TOIMINTATUOTOT/TULOT			
Myyntituotot	2 276 934	4 400 870	
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset		15 000	
Vuokratuotot			1 090 000
Muut tuotot		16 800	21 610
TOIMINTATUOTOT/TULOT	2 276 934	4 432 670	1 111 610
TOIMINTAKULUT/MENOT			
Henkilöstökulut			
Palkat	-400 000	-1 405 600	
Henkilöstösivukulut	-95 460	-362 613	
Henkilöstökorvaukset			
Henkilöstökulut	-495 460	-1 768 213	
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelun ostot			-86 700
Muiden palvelujen ostot	-341 000	-412 000	-363 700
Palvelujen ostot	-341 000	-412 000	-450 400
Varastojen muutos			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-451 320	-688 350	-292 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-451 320	-688 350	-292 000
Avustukset			
Muut kulut	-476 000	-995 744	-148 700
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 763 780	-3 864 307	-891 100
TOIMINTAKATE	513 154	568 363	220 510
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot			
Muut korkotuotot			1 000
Korkokulut	-59 000	-68 688	-9 800
Muut korkokulut	-1 000	-6 000	
VUOSIKATE	453 154	493 675	211 710
Poistot käyttöomaisuudesta	-429 476	-485 004	-110 300
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	23 678	8 671	101 410
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	23 678	8 671	101 410